

PÁLYAMŰ

A PÉCSI TÖRVÉNYSZÉK ELNÖKI TISZTSÉGÉNEK BETÖLTÉSÉRE

Pályázó: Dr. Sipos Balázs

Tartalom:

[1] Bevezető, egyéni motiváció, általános célok	3. oldal
[2] A törvényszék és a járásbíróságok létszámhelyzet	5. oldal
[3] Ügyforgalom, időszerűség, megalapozottság	11. oldal
[4] Tárgyi feltételek	30. oldal
[5] Integritás, bírói etika, esélyegyenlőség	31. oldal
[6] Kommunikáció és kapcsolat a bírósági igazgatásban közreműködő bírói testületekkel és érdekképviselői szervekkel, valamint a társszervekkel	33. oldal
[7] A bírák és igazságügyi alkalmazottak képzése	35. oldal
[8] Záró gondolatok	36. oldal
[9] Mellékeltek	37. oldal

[1] Bevezető, egyéni motiváció, általános célok

[Bevezető]

A törvényszék elnökének feladatait a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXV. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 119. és 120. §-a, a törvényszék elnökének jogait, kötelezettségeit a Bszi. 135-137. §-ai, a törvényszék elnökének munkáltatói jogkörére vonatkozó szabályokat a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) 99. § (1) bekezdés d) pontja, valamint 100.§-a, a bírósági vezetők, így a törvényszék elnökének igazgatási feladatait, azok eszközeit, a bírói testületekkel való együttműködését és a vezetők egyes részletes feladatait pedig a bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítás (a továbbiakban: Igazgatási Szabályzat), az igazságügyi alkalmazottakkal kapcsolatos elnöki teendőket az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény (a továbbiakban: Iasz.) tartalmazza. Az Alaptörvény 25. cikk (1) bekezdése értelmében a bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységet látnak el. E feladat ellátásnak, azaz az ítélezésnek a személyi és tárgyi feltételeit a bírósági vezetők közül a Kúria elnöke, a táblabíróság és a törvényszékek elnökei kötelesek biztosítani.

A bíróságok igazságszolgáltatási tevékenysége kizárólagos, a Bjt. 1.§ (1) bekezdése a bíró ítélezési tevékenységének függetlenségéről, (2) bekezdése pedig arról rendelkezik, hogy a bíró a bírósági szervezet tagjaként szolgálatot teljesít. A bíróságok nem létezhetnek bírók nélkül. Ez ugyan evidenciának hangozhat, de van, amikor érdemes evidenciákat is hangsúlyozni. A bírák által megszerzett egyedi tudás és tapasztalat, a bírói függetlenség elsajátításához nélkülözhetetlen tartás, a pártatlan, részrehajlástól mentes ítékezés képessége és az ezt megalapozó és támogató szervezeti kultúra elsajátítása szinte pótolhatatlanná, helyettesíthetatlenné teszi e hivatásrend gyakorlóit. Ezért van az, hogy amikor bíróságokról, bíróságok igazgatásáról gondolkodunk, a gondolkodásunk origója a bíró kell, hogy legyen és minden, ami a bíró ítélezési tevékenységével közvetlenül vagy közvetett módon összefügg, jelentőséget kell kapjon. Ahogyan bírók nélküli igazságszolgáltatás sem létezhet, úgy szabályok nélküli bírósági rendszer sem képzelhető el. Már Szent László úgy rendelkezett, hogy „minden bíró a saját járásában ítéljen”, azaz hatásköri, illetékességi szabályt alkotott. Ha pedig a bíróság nem tartja be a saját szabályait, nem lehet alapja arra, hogy felelősségre vonjon másokat ugyane miatt. E kettő: a bírók helyzetének elsődlegessége és a normakövetés kell, hogy megszabja egy törvényszék vezetésének irányát.

[Egyéni motiváció]

Magam 1997-ben, az egyetemi diploma megszerzését követően rögtön megkezdtem szolgálati viszonyomat a bíróságon, így ez az első munkahelyem. A bíróság valamennyi szintjét végig jártam az elmúlt mintegy 24 évben. Fogalmazóként és bírósági titkárként voltam kis vidéki bíróságon, bírósági titkárként dolgoztam nagy központi székhelybíróságon; titkárként intéztem szabálysértési ügyeket, polgári peren kívüli ügyeket és végrehajtási ügyeket. Majdnem három évi bírósági titkári működést követően nyertem bírói kinevezést 2003-ban a Mohácsi Városi Bíróságra, ahol két évig ítéleztem kezdőbíróként polgári ügyszakban. Ezt követően kerültem be a Pécsi Városi Bíróságra, ahol 2005-től 2010-ig ítéleztem a polgári ügyszakban kártérítési, kötelmi referádában. Ezután kirendeléssel egy magasabb törvényi szintre, a Baranya Megyei Bíróságra kerültem, ahol 2010-től 2013. január 1-jéig ítéleztem, innen osztottak be az akkor létrejövő és bírósági szintek szerint a törvényszékek és a járásbíróságok között elhelyezkedő Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságra. A szintén frissen létrejövő Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégiumok megalapításában és vezetésében is részt vehettem, 2013. novemberétől, azaz immár hét éve szakmai vezetőként tevékenykedem. Regionális kollégiumvezető helyettesi megbízatásom megszűnését követően, a 2020. április 1-jétől először igazgatási feladatokkal megbízott tanácselnökként vezetem a Pécsi Törvényszék Közigazgatási Kollégiumát, majd 2020. október 1. napjától pedig kinevezett kollégiumvezetőként. Regionális kollégiumvezető helyettesi és kollégiumvezetői tevékenységeim során nem csak szakmai, hanem igazgatási tevékenységeket is elláttam, de konkrét igazgatási

feladatom is volt, 2014. július 1-jétől ugyanis megbízott elnökként, 2015. július 1. napjától pedig a bíróság 2020. március 31. napján történő megszűnéséig kinevezett elnökként vezettem a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságot, amely bíróság 2018-tól a Bjt. 177. § (2) bekezdése szerinti ún. nagyobb járásbíróságnak minősült. Szakmai és igazgatási tapasztalataim tehát megvannak, vezetőként mindvégig bírtam kollégáim támogatását, a konfliktusokat nyugodtan, higgadtan kezeltem. Az általam benyújtott pályázatok esetében mindig megkaptam a bíró kollégák maximális támogatását, amelyet rendkívül fontosnak tartok: a kollégák megelőlegezett bizalma alapozhatja csak meg minden bírósági vezetői pályázat legitimitását, így jelen pályázatomat is csak akkor fogom fenntartani, ha megkapom a többség bizalmát.

A Pécsi Törvényszék jól működő bíróság, ahol magas minőségű ítélkezés folyik. A Pécsi Törvényszék és a hozzá tartozó járásbíróságok bírói, az egész megye bírói kara jól felkészült, szorgalmas, munkájára büszke, öntudatos bírókból áll. A Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kara a városban központi szerepet tölt be, a város jogászsága pedig olyan jogi kultúrát teremtett, mely országosan is ismert és elismert. Az egyetemmel való kapcsolatot magam is ápolom, az Alkotmányjogi Tanszék óraadójaként rendszeresen tanítok és ezen alkalmakor találkozom az ifjú jogászgenerációval.

Vezetői ars poétikámhoz tartozik a bizalmon kívül az őszinteség. Ebbe éppúgy beletartozik a hibázó kollégának való visszajelzés, amelyet megszegyenítésmentesen gyakorlok minden esetben, mint a vezetőként általam elkövetett hiba elismerése és minél gyorsabb orvoslásra is. A tisztség megpályázásában motivált az alább olvasható pályázatban megfogalmazott általános és konkrét célkitűzések megvalósításának vágyán túl a megye bírói karának számos tagjától érkező biztatás is.

Az Igazgatási Szabályzat 18. § (2) bekezdésében írt szempontokkal összefüggésben előadom, hogy fentiek szerint igazgatási vezetői tapasztalattal rendelkezem, lassan 18 éve vagyok bíró, bírói munkámat, hozzáállásomat mind polgári, mind közigazgatási ügyszakban elismerés övezte. Tízéves bírói tevékenységemet követően már kollégiumvezető helyettesi kinevezést kaptam, tizenegy évvel bírói kinevezésemet követően pedig bírósági elnöki megbízatást. A bírói testületek munkájában, ahogy a szakmai önéletrajzom is tartalmazta, részt vettem, kollégáim támogató szavazatainak köszönhetően tagja voltam a törvényszék bírói tanácsának, illetve a Magyar Bírói Egyesület Baranya Megyei Szervezete vezetőségének is. Már második alkalommal választott tagjává a törvényszék polgári kollégiuma. Részt vettem a Kúria két joggyakorlat-elemző csoportjának munkájában, tagja vagyok a Magyar Közigazgatási Bírák Egyesületének, a fogalmazói felvételi vizsgabizottságnak, a Magyar Jogászegylet Baranya Megyei Szervezete vezetőségének és a Kúria Kp. Konzultációs Testületének is. Instruktorként és bíróvizsgálatot végző bíró is vagyok. 2013-óta részt veszek a fogalmazó oktatásban és a megye ügyvédjelöltjeinek oktatásában is, idén az OBH Elnökének felkérésére részt vettem a Mailáth György tudományos pályázat bíráló bizottságának munkájában.

[Általános célok]

Általános célként meg kell fogalmazni a törvényszék egésze vonatkozásában a bizalom megteremtését. A bizalom egyik fellelhető és legelfogadhatóbb fogalma szerint „az a döntés, hogy valamit, ami fontos a számunkra, mások cselekedetei által sebezhetővé teszünk”. Ez a fogalom persze sántít és rávilágít Samuel Johnson örök igazságára, miszerint „a definíciók a pedánsok trükkjei”. A bizalom ugyanis nem csak egy döntés, hanem egy egész magatartásforma, hozzáállás, attitűd, amelynek megteremtése és fenntartása minden vezető legfontosabb feladata kell legyen. A bizalom alappillérei: a tisztelet tartása, személyes elérhetőség, egyenlőség, és a világos, egyértelmű, őszinte kommunikáció.

Tiszteletben tart: azt jelenti, hogy az ember tekintettel van a saját maga érdekein kívül valaki vagy valami másra. Egyetlen törvényszéki elnöktől sem várható el az, hogy minden bírót azonos módon

tiszteljen, de az igen, hogy a tiszteletet minden bíróval (és persze minden bírósági dolgozóval) tartsa, azaz, hogy minden döntésében az vezesse: saját magán kívül az valaki másra milyen hatással lesz. A tiszteletet a bírói öngazgatás testületeivel, a bírói érdekképviselletekkel szemben is meg kell tartania egy törvényszéki elnöknek. Biztosítani kell az igazgatás feletti ellenőrzés, a javaslattevési, döntés előkészítő joguk érvényesülését; nem fordulhat elő többé, hogy egy szabályszerűen, a bírák elsőprő többségének indítványára összehívott összbírói értekezlet megtartása a törvényszék elnöke által kijelölt levezető elnök egyéni jogértelmezésén múljon vagy a bírói érdekképviselőt bíróságot érintő javaslatának érdemi vita nélküli elutasítása azon alapuljon, hogy az nem mindenben illeszkedik a központi vagy helyi igazgatás koncepciójába.

A vezetőknek személyesen elérhetővé kell lenniük. A 2020. tavaszi világjárvány idején igazgatási feladatokkal megbízott tanácselnökként egyetlen alkalommal sem éltem az otthondolgozás lehetőségével és folyamatosan, napi szinten tartottam az otthonukból dolgozó kollégákkal a bíróságról a kapcsolatot, amelyhez a szükséges csatornákat rövid időn belül kiépítettük. A személyes jelenlét a bizalom természetes alapja, akit nem látunk, abban nemhogy bízni nem tudunk, hanem akár a létezésében is kételkedhetünk.

Az, hogy a bíróságok nem képzelhetők el bírók nélkül azt is jelenti, hogy minden bíró számít: nem tehetünk különbséget nemük, koruk, rangjuk, felkészültségük alapján. Egyenlően kell biztosítani számukra az igazságszolgáltatási tevékenységükhöz szükséges személyi és tárgyi feltételeket. A törvényszék elnöke ugyanúgy elérhetővé kell legyen a legkisebb és legtávolibb járásbíróság kezdőbírója, mint egy törvényszéki tanácselnök számára. A tárgyi eszközök egyenlő elosztásán túl szolgálati helytől függetlenül minden bírónak azonos minőségű és mennyiségű ismeret jár, és ezek megszerzésének körülményei sem lehetnek számukra könnyebbek vagy terheesebbek.

A kommunikációval kapcsolatos nézeteket valószínűleg már az megalapozza, hogy miként tekintünk e fogalom mai jelentésére, illetve arra, ami lett belőle. Bevallom, én magam érzek némi kételyt, ha egy kommunikációs „szakembert” hallgatok: nem biztos, hogy a világos, egyértelmű és őszinte jelzőkre helyeződik a mai kommunikációban a hangsúly. Először is nem hiszek abban, hogy egy rossz döntést jól kommunikációval helyre lehet hozni. Egy rossz döntést fel kell vállalni, el kell tudni ismerni és ha még lehet, meg kell változtatni, a káros következményeit pedig minimalizálni kell. A kommunikáció nem lehet parttalan, a világosság egyben rövidséget és tömörséget, a tárgyra koncentráltaságot is kell, hogy jelentsen. A mai modern korban rengeteg információ zúdul mindenféle csatornán keresztül az emberekre, melynek következménye, hogy „egyre több mindenről tudunk egyre kevesebbet” [John Lukacs]. Nem a mennyiséget kell tehát növelni, hanem a minőséget javítani. Ebbe bele tartozik a lassabb kifejtésre kerülő, hosszútávú tervek között szereplő dereguláció is.

[2] A törvényszék és a járásbíróságok létszámhelyzete

A törvényszék 2020-2021-es évben érzékeny veszteségeket szenvedett az emberi erőforrás területén. Három tapasztalt, saját területén elismert bíró vonult nyugállományba: egy polgári ügyszakos nagy munkabírási járásbíró, egy nagy tudású, korábban a kollégiumot is vezető törvényszéki büntető ügyszakos tanácselnök és egy szintén nagy tapasztalatú közigazgatási ügyszakos törvényszéki bíró. A polgári ügyszak legtapasztaltabb törvényszéki tanácselnöke pedig 2020. év végén sikeres pályázatot követően kollégiumvezetői kinevezést nyert az ítéltábla munkaügyi kollégiumához. Egy polgári ügyszakos járásbírónak lemondással szűnik meg a szolgálati viszonya 2021. áprilisában. A legfájdalmasabb, pótolhatatlan veszteség 2020. év végén érte a pécsi bírói kart: a székhelyi járásbíróság egyik tapasztalt büntető bírója, dr. Makkai Zsolt tragikusan fiatalon hagyott itt minket.

[Engedélyezett létszám]

A Pécsi Törvényszék engedélyezett létszámáról rendelkező 44.SZ/2019. (IV.1.) OBHE határozat értelmében a bírói létszám összesen kilencvenhat fő, míg az igazságügyi létszám háromszáztizenöt

fő, így a Pécsi Törvényszék és illetékességi területéhez tartozó járásbírók engedélyezett létszáma négyszáztíz fő.

A törvényszéken egy elnök és egy elnökhelyettes, három kollégiumvezető, egy kollégiumvezető-helyettes, tizenegy tanácselnök és egy csoportvezető bíró működik. A járásbírói elnökök száma öt fő, elnökhelyettes egy fő. Járásbírói csoportvezető bíró egy fő van.

Bírói titkárból harminchat, bírósági fogalmazóból tizenegy fő engedélyezett az OBHE határozat értelmében. Az igazságügyi alkalmazottak közül huszonöt fő a vezető, tizennyolc főnek van felsőfokú végzettsége, huszonhárom bírósági ügyintéző, száznegyvennégy középfokú végzettségű tisztviselő és írnok és ötvennyolc fő fizikai dolgozó.

[A törvényszék tényleges létszámhelyzete]

A törvényszéken polgári elsőfokban nyolc törvényszéki bíró ítélkezik, de teljes kiosztással összesen csak kettő, a másik hat bíró másodfokú és/vagy nem peres ügyeket is intéz. A munkaügyi ügyekben három törvényszéki bíró teljesít szolgálatot, de csak egy intézi a munkaügyi ügyeket teljes kiosztással, míg másik két bíró az érkezett ügyek 25-25 %-át intézi és emellett a közigazgatási kollégiumban ítélkeznek. A cégbírói ügyeket teljes kiosztással két törvényszéki bíró látja el, míg a felszámolási ügyekben is két törvényszéki bíró ítélkezik teljes kiosztással azzal, hogy mellettük egy másik törvényszéki bíró is intéz néhány olyan felszámolási ügyet, amelyben a másik két bíró elfoglalt volt, de ő elsőfokú polgári pereket is tárgyal és tanácsba is tanácselnökként – de nem, mint igazgatási tanácselnök - be van osztva.

A polgári ügyekben a másodfokon két tanács működik, az egyes tanácsban két tanácselnökkel, akik közül az egyik igazgatási tanácselnökként ítélkezik. A tanácsnak hat tagja van, de a hat tag közül egyikük a törvényszék elnöke és a tanács tagja a kollégiumvezető és helyettese is. A kettes tanácsban egy igazgatási tanácselnök és két tanácselnök, valamint még további három tag ítélkezik, közülük ketten, a kollégiumvezető és helyettese az egyes tanácsnak is a tagjai.

A Pécsi Törvényszék Polgári- Gazdasági- és Munkaügyi Kollégiumában jelenleg kirendelt bíró nem ítélkezik. Fenti bírák valamennyien törvényszéki bírók.

Büntető ügyekben tíz törvényszéki bíró tevékenykedik, közülük egy kollégiumvezető és öt tanácselnök. Rajtuk kívül a Pécsi Járásbírósról kirendelt két büntetőbíró ítélkezik teljes kiosztással, és két másik bíró járásbírói saját ítélkezési tevékenysége megtartása mellett.

Mindemellett a gazdálkodással összefüggő kiemelt bűncselekmény esetében az eljáró tanácsokba a törvényszék Polgári- Gazdasági- Munkaügyi Kollégiumától négy törvényszéki bíró eseti jelleggel van beosztva, köztük a kollégiumvezető, a két felszámolási ügyekben ítélkező, és egy a cégbírói ügyekben ítélkező bíró.

A közigazgatási kollégiumban tíz közigazgatási törvényszéki bíró ítélkezik, közülük egy kollégiumvezető, egy tanácselnök, kettő megbízott tanácselnök. Fentiek szerint a tíz törvényszéki bíróból egy a kollégiumvezetői feladatokat látja el, és két olyan törvényszéki bíró van, aki 25-25 %-ban munkaügyi peres ügyeket is tárgyal, így a Polgári- Gazdasági- és Munkaügyi Kollégiumnak is a tagja. A közigazgatási kollégium valamennyi bírója három tanácsban is és egyesbíróként is ítélkezik, a Kp. rendelkezéseire figyelemmel. Három tanács közül az egyik tanácsnak két elnöke is van (egy megbízott tanácselnök és a kollégiumvezető) és egy olyan bíró van, aki két tanácsához is be van osztva, de az egyikhez csak póttágként.

[A Pécsi Járásbírói tényleges létszámhelyzete]

A járásbíróságok közül a legnagyobb ügyforgalmú székhelyi járásbírószágon tizenkettő büntető ügyszakos bírósági ítélez, de közülük kettő nyomozási bírósági ítélez, eseti jelleggel egy bírósági törvényszéki kirendeléssel is rendelkezik, és teljes törvényszéki kirendeléssel még két bírósági ítélez.

Polgári ügyszakban a bírósági létszám tizenhárom fő. Az elnök 25-, az elnökhelyettes 50- és egy másik járásbírószágra kirendelt bírósági szintén 50%-os kiosztással dolgozik, így teljes kiosztással 10 bírósági ítélez.

A szabálysértési bíróságon négy bírósági titkár és egy szakvizsgázott fogalmazó, végrehajtásban négy titkár, peren kívüli ügyszakban három titkár, nyomozási csoportban egy titkár tevékenykedik. Fogalmazó tényleges létszám négy fő.

[A Komlói Járásbírószág tényleges létszámhelyzete]

A Komlói Járásbírószágon állandó jelleggel három polgári bírósági ítélez, egyikük szolgálati viszonya lemondással fog megszűnni, de egy bírósági az OBH-ból eredeti szolgálati helyére visszakerülve 2021.02.15. napjától pótolja a lemondott bírósági 2021. áprilisban bekövetkező távozását. Büntető ügyszakban másfél bírósági ítélez, mivel egyikük a bíróságot is vezető elnök. Két titkár és egy fogalmazó is dolgozik a bíróságon.

[A Szigetvári Járásbírószág tényleges létszámhelyzete]

A Szigetvári Járásbírószágon két büntető és két polgári ügyszakos bírósági ítélez. A büntetőbírók közül az egyikük elnökként a bíróságot is vezeti, így kiosztása 75 %-os, míg a polgári bírók közül az egyik kirendeléssel ítélez, de teljes kiosztás mellett. A két bírósági titkár közül egyikük gyeken van, helyettesítése egy szakvizsgázott fogalmazóval jelenleg megoldott.

[A Mohácsi Járásbírószág tényleges létszámhelyzete]

A Mohácsi Járásbírószágon három polgári ügyszakos bírósági ítélez, de közülük csak az egyik teljes kiosztással, mert a másik bírósági elnökként a járásbírószágot is vezeti, így kiosztás 75 százalékos, egy polgári bírósági pedig feles kiosztással, kirendelt bíróként ítélez. Büntető ügyszakban egy büntető bírósági látja el a bírósági feladatokat. Két bírósági titkár és egy fogalmazó is segíti a bíróság munkáját.

[A Siklósi Járásbírószág tényleges létszámhelyzete]

A Siklósi Járásbírószágon három polgári bírósági ítélez, de az egyikük elnökként nem teljes kiosztással. Egy büntető bírósági ítélez teljes kiosztással, és egy büntető bírósági kirendeléssel, de nem teljes kiosztással, mert a törvényszékre is ki van rendelve. Két bírósági titkár és egy fogalmazó, továbbá egy bírósági ügyintéző is itt teljesít szolgálatot.

[A létszámadatok statisztikai elemzése]

A létszámadatok, illetőleg az egy tárgyaló bírósági létszámra vetített ügyforgalmi és tárgyalási adatok, a tárgyaló bírók havi átlagos száma a Pécsi Törvényszék és az összes járásbírószág esetében 2019-2020. között az érkezett ügyek tekintetében az alábbiak szerint alakult:

A tárgyaló bírók havi átlagos száma polgári és gazdasági ügyszakban 10-11 százalékkal csökkent, büntetőben változatlan volt. A kitűzött ügyek száma 2020-ban a 2019-es bázisévhez viszonyítva elsősorban a veszélyhelyzet miatt minden ügyszakban jelentősen csökkent, a tárgyalat perek száma drámaian visszaesett, és ez igaz értelemszerűen a tárgyalási napok számára is. [Melléklet 1. sz. táblázat]

Míg az érkezésben nem voltak jelentős változások, a befejezés mind a polgári, mind a gazdasági, mind a büntető ügyszakban csökkent, polgári ügyszakban kicsit több mint 6, gazdaságiban 10, büntetőben 11 %-kal. A folyamatban lévő peres ügyek egy tárgyaló bíróra eső száma 2020-ban polgáriban 19, gazdaságiban majdnem 30 százalékkal nőtt, míg büntető ügyszakban gyakorlatilag stagnált. Ha a kitűzött peres ügyeket, a tárgyalat peres ügyeket és a tárgyalási napok számát tekintjük át az a 2020-as év a világjárvány következtében kihirdetett veszélyhelyzet, valamint a veszélyhelyzeti

jogalkotás következtében márciustól gyakorlatilag az ítélkezési szünetig tartó időszak kiesése miatt mindegyik ügyszakban csökkenő tendenciát mutat, a csökkenés azonban dicséretes módon nem volt annyira radikális, mint ami feltételezhető lett volna. [Melléklet 2. sz. táblázat]

A Pécsi Törvényszék és a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság közigazgatási és munkaügyi üzszaki statisztikáját elemelve figyelembe kell venni, hogy a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2020. március 31-ével megszűnt, az átmenetről rendelkező törvény értelmében márciusban már hatánapot kitűzni nem lehetett. Ezt követően pedig hatalmas feladat volt az ügyek migrálása, hiszen a közigazgatási és munkaügyi bíróság megszűnésével valamennyi KMB-s ügy törvényszéki üzszámot kapott, még az is, amelyikben már csak egy érdeminek nem nevezhető intézkedést kellett foganatosítani, pl. egy költségjegyzék lezárására kellett utasítást adni. Emiatt, és az időközben bekövetkezett veszélyhelyzet miatt mind a kitűzött perek száma, mind a tárgyalási napok száma visszaesett. A 2019-es és 2020-as év összehasonlításakor mind a közigazgatási, mind a munkaügyi üzszakban figyelembe kell venni azt is, hogy a statisztika március 31-ig mutatja csak a változásokat és meg van bontva április 1-jétől december 31-ig az adatsor, amikor már a Pécsi Törvényszék Közigazgatási Kollégiuma ítélkezett közigazgatási, és részben az április 1. napját megelőzően még munkaügynek minősülő perekben.

A közigazgatás üzszak sajátossága volt, hogy a tárgyaláson kívüli befejezést a Veir. megengedte, így a befejezések egy bíróra eső száma 46 %-kal volt magasabb 2020-ban, mint egy évvel előtte. Ugyanez munkaügyi üzszakban még feltűnőbb, az érkezés közel azonos volt, a befejezés azonban 189 %-kal volt nagyobb. Közigazgatási üzszakban jelentősen csökkent 2020-ban a 2019-hez képest a kitűzött peres ügyek, és ennek megfelelően a tárgyalt peres ügyek száma is, illetőleg a tárgyalási napok száma is 30 %-kal volt alacsonyabb, mint a 2019-es évben. [Melléklet 3-4. sz. táblázat]

A Pécsi Törvényszék elsőfokán, ha a létszámadatokat tekintjük, 2019-hez képest a 2020-as évben a tárgyaló bírák száma civilisztikai üzszakban kismértékben csökkent, büntető üzszakban 34 %-kal nőtt. Civilisztikai üzszakban a törvényszéki elsőfokú perek egy tárgyaló bíróra eső száma jelentősen csökkent, míg a ténylegesen tárgyalt perek száma civilisztikai üzszakban -55 százalékos volt a változás 2020-ban 2019-hez képest, ugyanez a csökkenés büntető üzszakban 23 százalékos volt. A tárgyalási napok egy tárgyaló bíróra eső száma jelentősen csökkent civilisztikai üzszakban, míg büntető üzszakban kisebb mértékű volt a csökkenés.

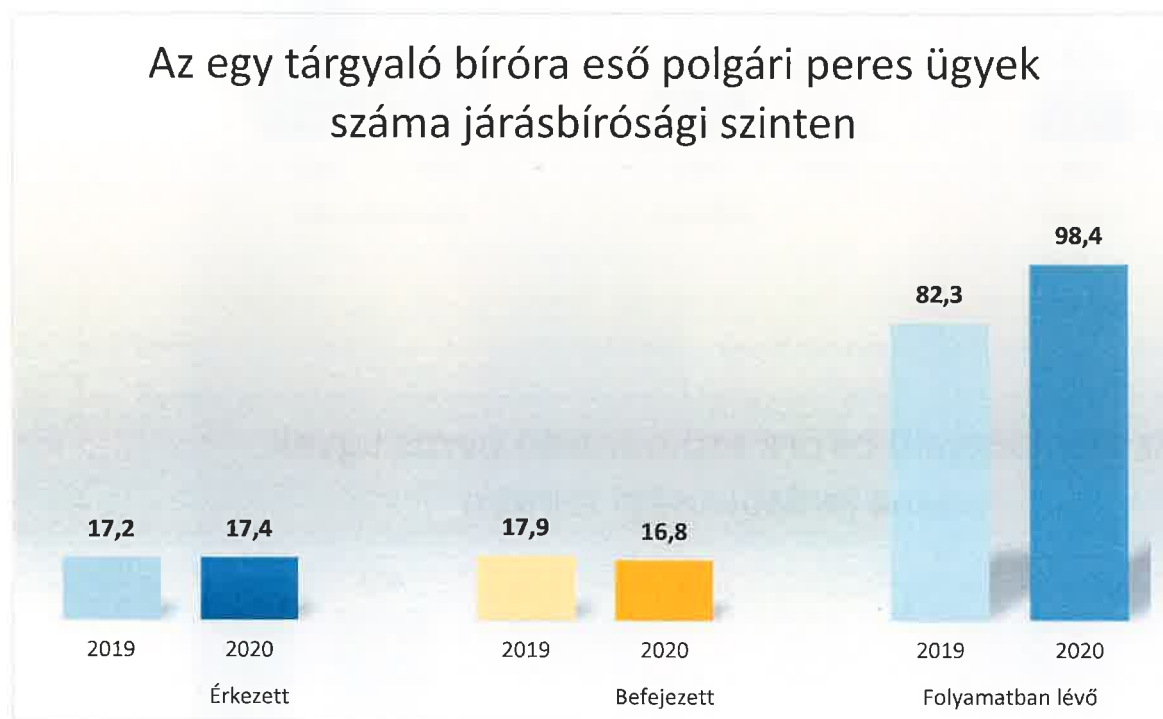
Az egy tárgyaló bírói létszámra vetített érkezés a Pécsi Törvényszék első fokán a 2019-hez képest a 2020-as évben egyértelmű emelkedést mutatott. Civilisztikai üzszakban 25, büntető üzszakban 61 százalékos volt a növekedés. Civilisztikai üzszakban az érkezés növekedése ellenére csökkent a befejezés 12 százalékkal, büntető üzszakban azonban dicséretesen nőtt 29 százalékkal. A folyamatban lévő peres ügyek egy tárgyaló bíróra eső száma civilisztikai üzszakban 26 százalékos növekedést mutatott, míg büntető üzszakban 7 százalékpontos csökkenést a 2019-2020-as év viszonylatában. A kitűzött peres ügyek, a tárgyalt peres ügyek és a tárgyalási napok száma is csökkent. [Melléklet 5-6. sz. táblázat]

A Pécsi Törvényszék másodfokán tárgyaló tanácsok havi átlagos számát tekintve civilisztikai üzszakban kismértékű csökkenés, büntető üzszakban kismértékű növekedés volt tapasztalható. Természetesen a tavalyi évben itt is csökkent a tárgyalási napok száma 2019-hez képest, büntető üzszakban radikálisan, több mint 50 %-kal, míg civilisztikai üzszakban 25 %-os volt ugyanez az adat. [Melléklet 7. sz. táblázat]

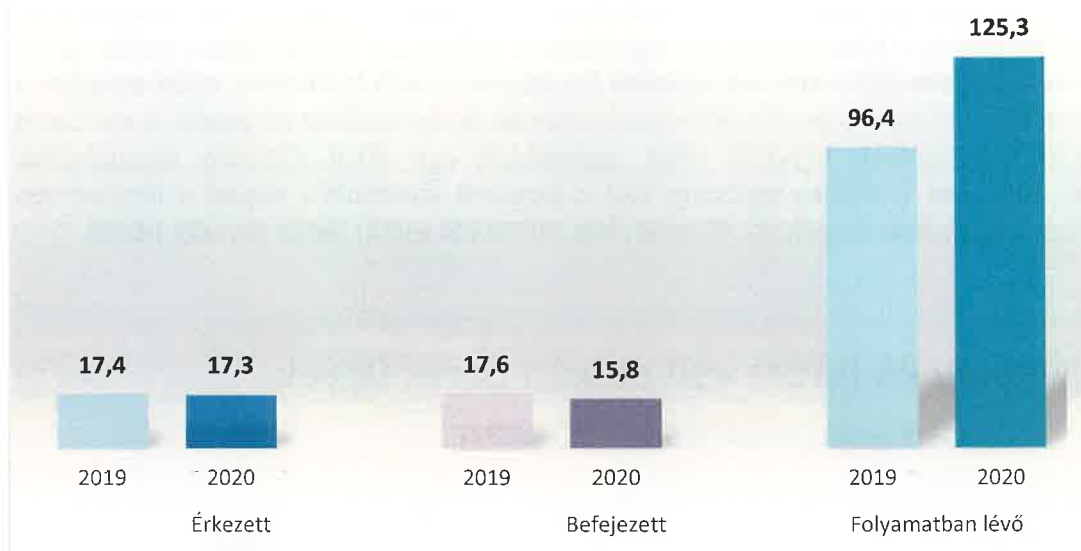
Ha az érkezés és befejezés, valamint a folyamatban lévő peres ügyeket áttekintjük, a Pécsi Törvényszék másodfokán civilisztikai üzszakban az érkezés és a befejezés is azonos mértékben csökkent, és csökkent a folyamatban lévő peres ügyek egy tárgyaló tanácsra eső száma is, mintegy 40 százalékkal. Büntető üzszakban az érkezés szintén csökkenő tendenciát mutat 25 százalékos mértékben, míg a befejezés is, de az csak 18 százaléknyi mértékben. A folyamatban lévő peres ügyek

egy tárgyaló tanácsra eső száma is csökkent 27 %-kal. A kitűzött peres ügyek, a tárgyalt peres ügyek és a tárgyalási napok száma mindkét ügyszakban csökkent 2020-ban, ami fent kifejtettek szerint nem volt meglepő. [Melléklet 8. sz. táblázat]

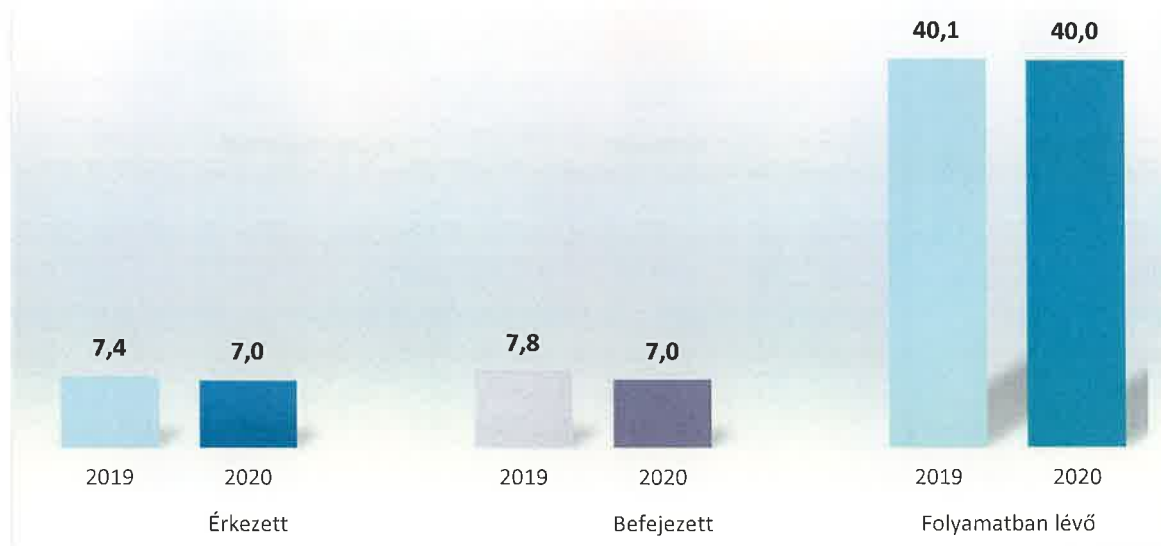
Az emberi erőforrással való gazdálkodás nem szakítható el az ügyforgalmi helyzet alakulásától. Mivel alapvetően a polgári és a büntető ügyszak ügyérkezése csökken, a közigazgatási pedig ugyan kétszeresére nőtt, de a létszám eleve erre a magasabb ügyérkezésre volt kalibrálva, ezért egyelőre a jelenlegi bírói létszám az időszerű és magas színvonalú ítélezés biztosításához elegendő. A székhelyi járásbíróság polgári ügyszakában indokolt lehet ugyanakkor egy bírói álláshely létesítésének indítványozása, bá 2020-ban feltűnően alacsony volt a meglévő létszámhoz képest a ténylegesen tárgyaló bírák száma (elsősorban táppénzes állományban töltött idő miatti tartós távollét okán).

Az egy tárgyaló bíróra eső gazdasági peres ügyek száma járásbírói szinten

Az egy tárgyaló bíróra eső büntető peres ügyek száma járásbírói szinten

2020.04.01. napjával a munkaügyi ügyszak a polgári kollégium szakmai irányításához került a törvényszéken, míg a közigazgatási ügyszak önálló kollégiumot kapott. Nem támogattam közigazgatási kollégiumvezetői pályázatomban sem a vegyes kijelölést, azaz a közigazgatási bírók munkaügyi tárgyú perekre való kijelölését. Ezzel ugyanis két különálló kollégium tagjaivá válnak, a régi Pp.-t, az új Pp.-t és a Kp.-t is alkalmazniuk kell, ez pedig a szakmaiság rovására képzelhető csak el. Jelenleg egy teljes kiosztású munkaügyi bíró mellett két közigazgatási ügyszakos bíró 25-25 százalékos kiosztással tárgyal munkaügyi pereket. Hosszútávú tervem a vegyes kijelölés megszüntetése, a munkaügyi perek törvényszéki polgári bírók általi tárgyalása, amelyhez azonban a munkaügyi kijelölés, azaz egy vagy több bíró hozzájárulása szükséges.

Felül kell vizsgálni a kirendelések gyakorlatát és ha a munkateher egyenletes elosztása már nem indokolja, a kirendelést meg kell szüntetni. Fontos leszögezni, hogy a Bjt. 31.§ (2) bekezdése alkalmazása során elsődleges a munkateher egyenletes elosztása kell legyen a cél, a szakmai fejlődés miatti kirendelés nem generálhat munkateher egyenetlenség miatti másik kirendelést – bár ilyen helyzet aktuálisan nem is áll fenn. Meg kell vizsgálni elsősorban a Pécsi Járásbíróság polgári ügyszakában a meglévő létszámhoz viszonyítva ténylegesen tárgyaló bírák alacsony számának okát, azt, hogy ez egyszeri, a 2020-as speciális év problémája volt e vagy továbbra is fennálló és így átfogóbb intézkedést igénylő kérdés.

A bírók korfáját tekintve megállapítható, hogy a 2020. december 31. napján 60 év feletti bíró 11 fő volt (de ez a szám még tartalmazza a jelenleg 3 felmentési idejét töltő bírót is), 55 és 60 év közötti bíró létszám 16 fő. Az elkövetkező hat évben tehát 8 bíró nyugdíjazása várható.

[3] Ügyforgalom, időszerűség, megalapozottság

[Érkezés, befejezés, folyamatban maradt ügyek]

Az ügyforgalmi adatokat a Pécsi Törvényszéken és a Pécsi Járásbíróságokon áttekintve, a következő megállapítások tehetők:

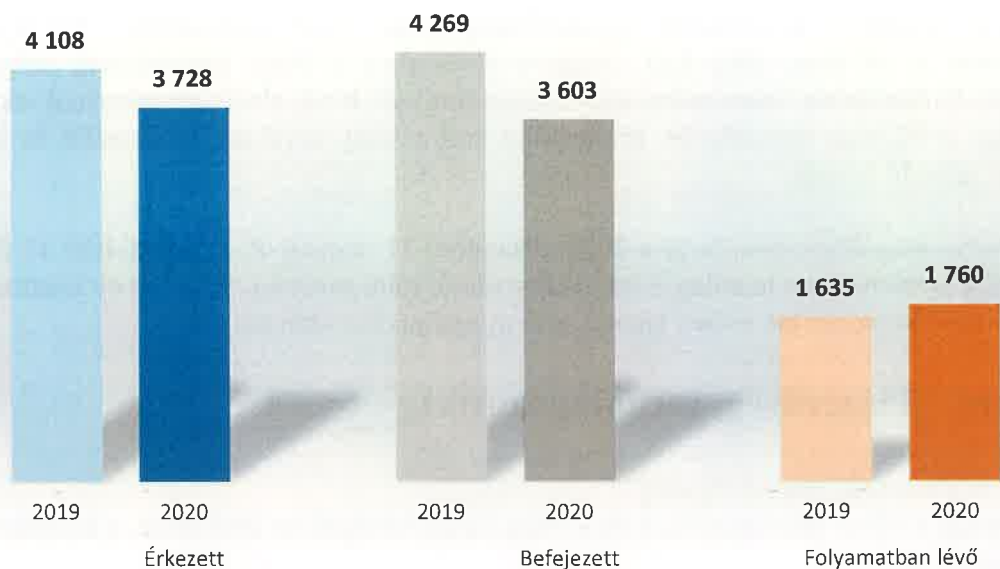
A járásbíróságok összes peres ügyforgalma 2020-ban az előző évihez képest [Melléklet 9-10. sz. táblázat] 6,1 százalékkal csökkent elsősorban a polgári és gazdasági peres érkezés majdnem 10-12 százalékos csökkenésének köszönhetően.

A peres ügyszakban járásbírósági szinten egyértelműen kimutatható a szabálysértési ügyszak kivételével a tavalyi évben a befejezések számának jelentős, összesítve 11,9 százalékos csökkenése. Egy éven belül az ügyek 88,2 százaléka fejeződött be, ez 10,5 százalékkal kevesebb, mint az előző évben. Két éven túli ügyek száma 94 volt 2020-ban, ez az összes per 3,7 százaléka, az előző évhez képest a romlás majdnem 66 százalékos. Öt éven túli ügy 6 darab volt.

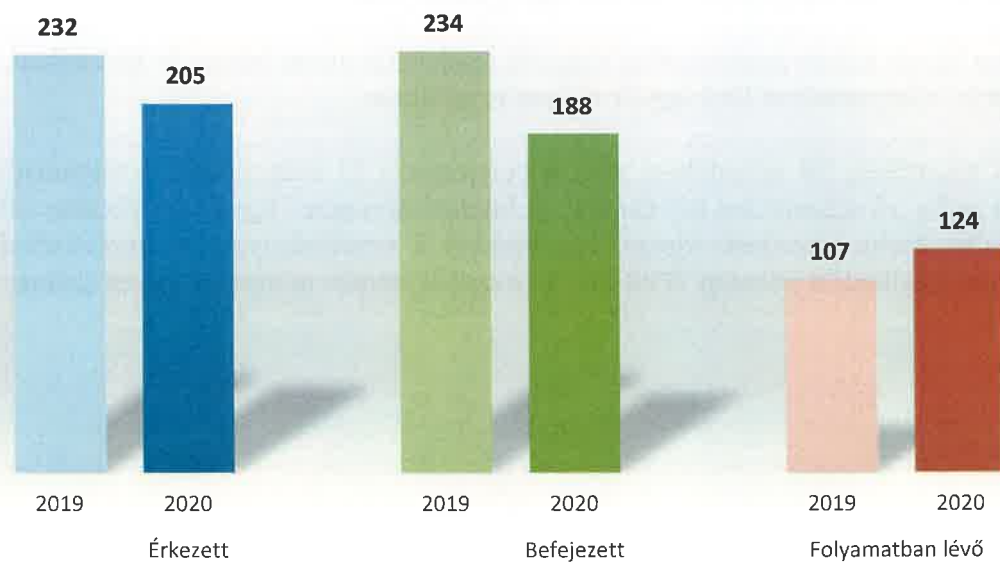
A szabálysértési peres ügyek száma gyakorlatilag stagnáló tendenciát mutat három év távlatában, az érkezést, a befejezést és a folyamatban lévő ügyek számát is tekintve.

A nemperes érkezés jelentősen, 24 százalékkal nőtt, a befejezés is 21 százalékkal, a folyamatban maradt ügyek száma pedig 15 százalékkal növekedett. A büntető nemperes ügyek növekedése 2020 évben a Veir. rendelkezéseire vezethető vissza, így várható a veszélyhelyzet megszűnésével a mérséklődés is. Kiugró emelkedést jelentett 2020-ban az a szabálysértési nemperes ügyek száma.

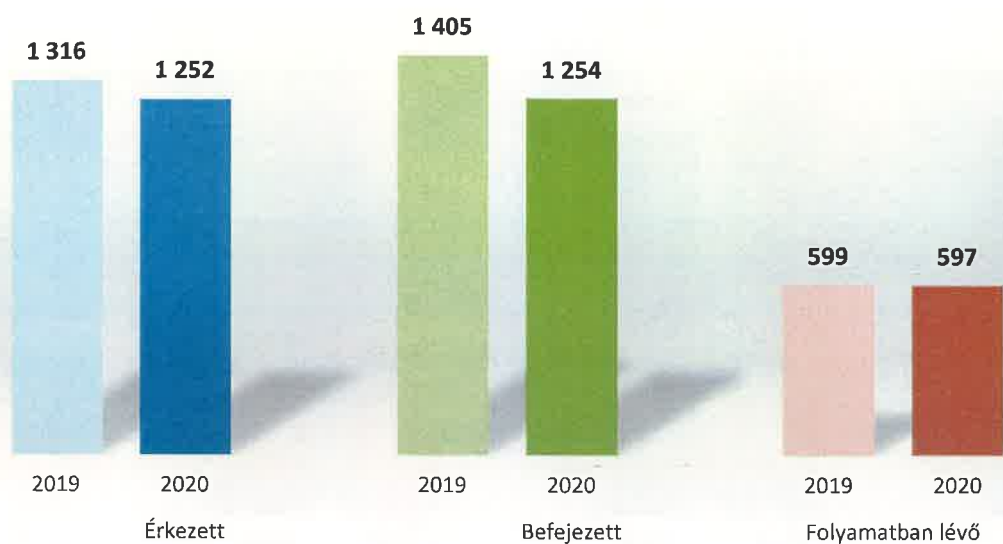
Járásbíróságok ügyforgalmi adatai - polgári peres ügyek

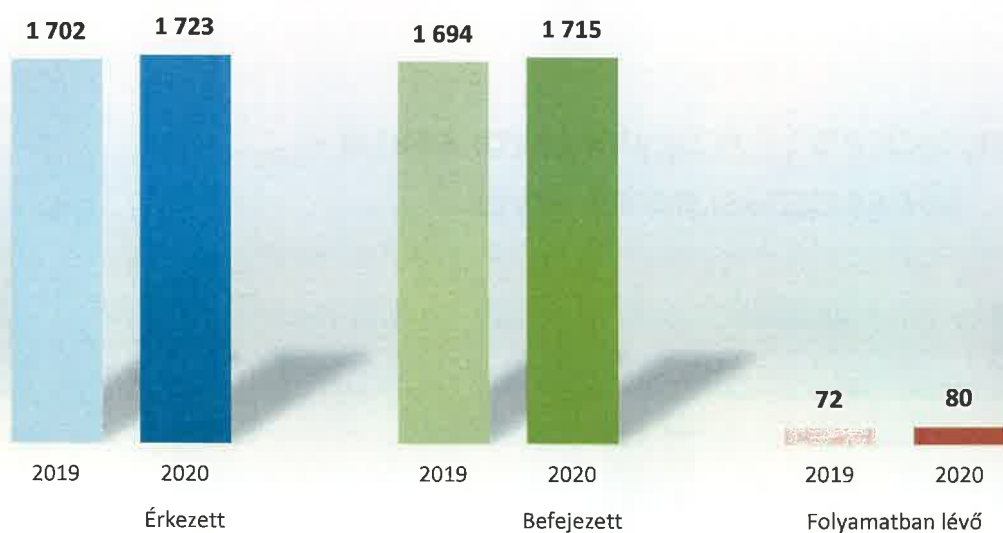
Járásbíróságok ügyforgalmi adatai - gazdasági peres ügyek

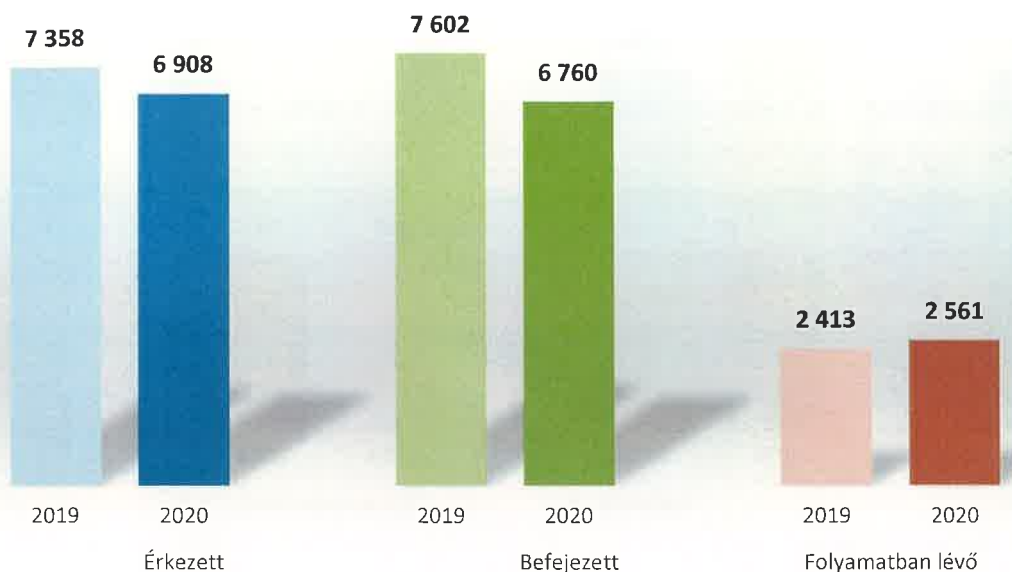
Járásbíróságok ügyforgalmi adatai - büntető peres ügyek

Járásbíróságok ügyforgalmi adatai - szabálysértési peres ügyek

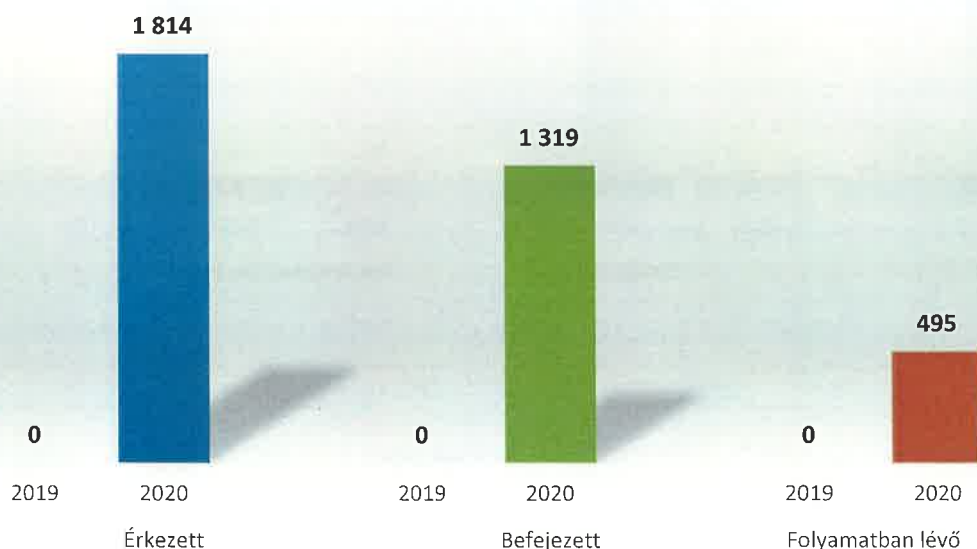

Járásbíróságok ügyforgalmi adatai - összes peres ügy

A Pécsi Törvényszék ügyforgalmi adataiban nem az egész év szerepel a közigazgatási és munkaügyi peres ügyek számánál figyelemmel arra, hogy a közigazgatási és munkaügyi bíróságok 2020. március 31-én történő megszűnésével a statisztika is lezárásra került [Melléklet 11-12. sz. táblázat]. Ha a teljes 2020-as évre vetítjük az érkezést, azaz a közigazgatási és munkaügyi bíróságra március 31-ig érkezett ügyekhez hozzáadjuk az ezt követően érkezett közigazgatási ügyeket, amelyeket már a Pécsi Törvényszék Közigazgatási Kollégiumának bírói intéztek, akkor jelentős, több mint kétszeres érkezésszámmal találkozhatunk: 2059 ügy érkezett ugyanis a korábbi 963-hoz képest.

Törvényszék első fok ügyforgalmi adatai - közigazgatási peres ügyek

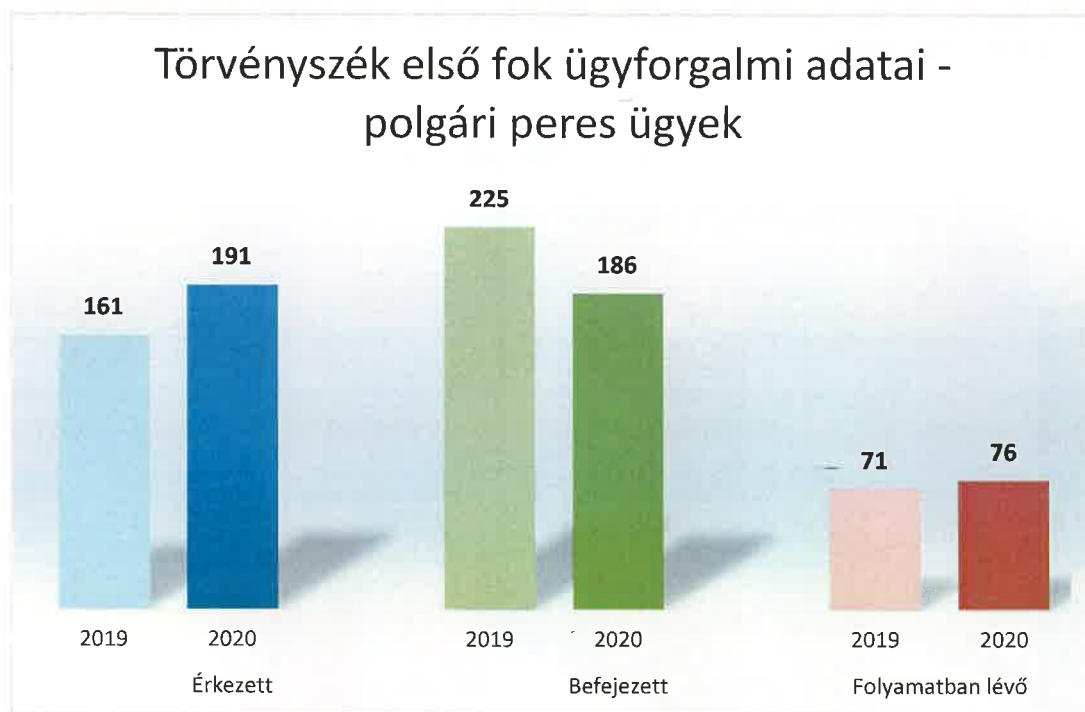

A munkaügyi perek száma gyakorlatilag fenti három év távlatában stagnált, míg a közigazgatási nemperes és munkaügyi nemperes ügyszám, valamint a bírósági végrehajtási ügyek közigazgatási és munkaügyi ügyszakban általában kiegyenlített érkezést mutatnak. A közigazgatási nemperesként a statisztikában 26 érkezés szerepelt, ez azonban csak szintén a március 31-ei adatot mutatja. Valójában összesen egész évben 195 nemperes ügy érkezett, ez pedig jelentős növekedés a 2019-es évhez képest.

Áttekintve a törvényszék másodfokát [Melléklet 13-14. sz. táblázat], valamennyi ügyszakban csökkenés volt tapasztalható az érkezésben 2020-ban az előző évihez képest: polgáriban 18,9, gazdasági ügyszakban 66,8, büntetőben 22, szabálysértésben 13,1 százalékkal. Ehhez képest a befejezések száma is csökkent 22,3 százalékkal, a folyamatban lévő ügyek száma is végig jelentős csökkenést mutat, összesen 34 százalékosat.

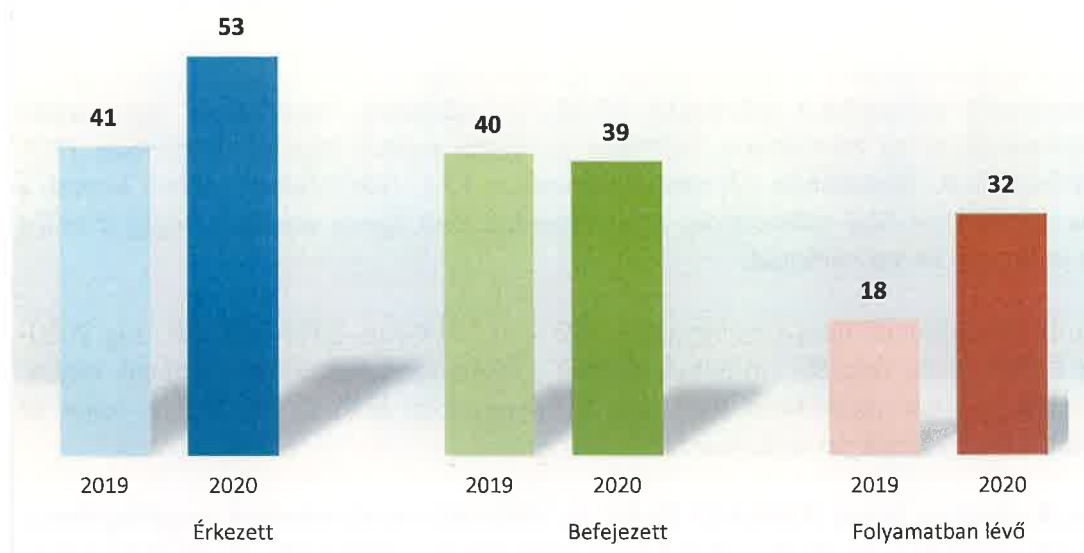
Ami radikálisan nőtt, az a büntető nemperes ügyszám. 423 volt 2018-ban, 2019-ben 520, míg 2020-ban 668 volt. Ez a növekedés fentebb említettek szerint a Veir. rendelkezésre vezethető vissza. Dicséretes, hogy ehhez képest radikálisan nem nőtt a folyamatban lévő ügyek száma, tehát az érkezéshez igazodott a befejezések produkálása is.

A Pécsi Törvényszék elsőfokú ügyei [Melléklet 15-16. sz. táblázat] vonatkozásában megállapítható, hogy a polgári perek 2019-ben az előző évhez képest radikálisan csökkentek, de 2020-ban még kismértékű növekedés volt tapasztalható. A befejezés 2020-ban majdnem elérte az érkezett ügyek számát.

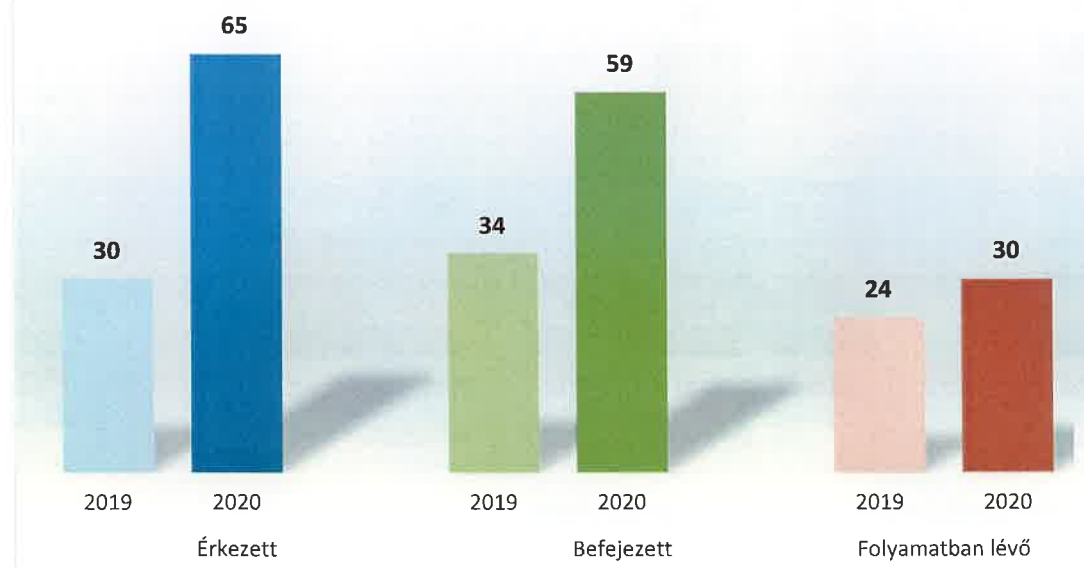
A gazdasági perek kismértékű emelkedése volt tapasztalható.

Törvényszék első fok ügyforgalmi adatai - gazdasági peres ügyek

A büntető perek esetében törvényszéki elsőfokon jelentős volt a növekedés, 2018-ban még csak 18 per érkezett elsőfokra, 2019-ben 30, 2020-ban már 65. Az elsőfokú büntetőperek befejezése dicséretesen alakult, hiszen 59 ügy került befejezésre 2020-ban, így nem ugrott meg jelentősen a folyamatban lévő büntetőperek száma.

Törvényszék első fok ügyforgalmi adatai - büntető peres ügyek

A polgári nemperes ügyszám a 2018-as adathoz képest 2020-ra a felére esett vissza. A gazdasági nemperesről, a közigazgatási nemperes ügyekről pedig törvényszéken nem beszélhetünk. A büntető nemperes ügyek száma radikálisan nőtt első fokon is, megháromszorozódott 2020-ra a 2018-as évhez képest [a Veir.-nek köszönhetően]. A befejezések is azonban az érkezéshez igazodtak, így a folyamatban lévő nemperes büntetőügyek száma nem nőtt.

A cégügyek radikális csökkenést mutatnak. 2018-ban még 9104, 2019-ben 7455, 2020-ban már csak 6754 ügy érkezett. A befejezések nagy száma okán, és az érkezés visszaesése folytán a folyamatban lévő ügyek száma is a harmadára csökkent 2020-ban a két évvel korábbihoz képest.

A csőd- és felszámolási eljárások esetében az érkezés fokozatos visszaesést mutat, és ennek megfelelően alakul a folyamatban lévő peres ügyek száma, tehát azok is csökkennek.

A büntetvégrehajtási ügyek hullámszó érkezést mutatnak, de nincs radikális változás se felfelé, sem lefelé. A folyamatban lévő ügyek száma azonban dicséretesen alacsony, a korábbi évekhez képest 2020-ban majdnem a fele volt, mint 2019-ben.

A törvényszéki végrehajtási ügyek fenti három év viszonylatában nőttek, a folyamatban lévő ügyek azonban nem mutattak radikális emelkedést.

A polgári és a büntető peres ügyek száma csökkenő tendenciát mutat 2018-tól kezdődően. A polgári nemperes és a büntető nemperes ügyek számának a növekedése mind a törvényszék, mind a járásbíróságok vonatkozásában figyelemreméltó, de elsősorban a Veir. rendelkezéseire vezethető vissza. Radikálisan emelkedtek a közigazgatási perek, kétszeresükre 2020-ban a 2019-es évhez képest. 2020.04.01. napjától a törvényszékre került közigazgatási ügyszak jelentősen, a korábbi év több mint tízszeresére növelte - a fenti ábrán is láthatóan - az elsőfokú törvényszéki ügyforgalmat.

[Időszerűség]

Az igazságszolgáltatás alapvető érdeke az ügyek ésszerű időn történő befejezése. Ez szükséges az igazságszolgáltatás társadalmi megbecsültségének a javításához, a felek személyes elégedettségéhez. Annál nagyobb igazságtalanság, mint ha a bíró, akinek a rendelkezésére áll minden, ami a döntéshez szükséges, nem zárja le a jogvitát alakszerűen meghozott határozattal, mely ellen lehetőség van az azt kifogásoló félnek jogorvoslattal élni, nem képzelhető el. Egy rossz ítélet még mindig jobb, mint a meg sem született döntés.

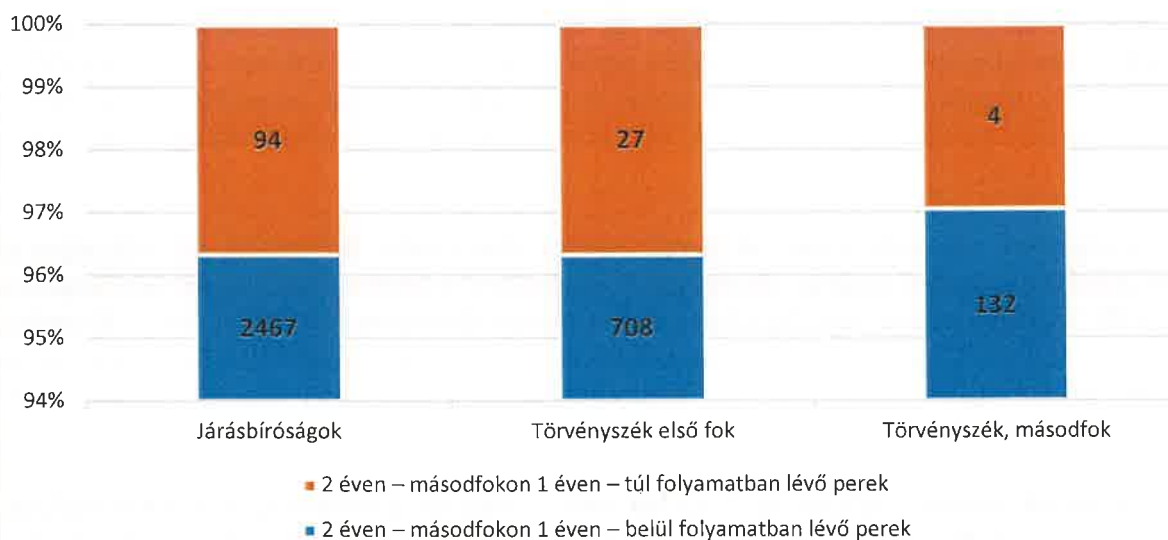
A bírósági eljárások időszerű befejezése örökzöld téma a magyar igazságszolgáltatásban csakúgy, mint az Európai Unió bíróságokra vonatkozó normatív előírásaiban. Az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Alapjogi Charta) 47. cikke foglalkozik a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való joggal. Ennek értelmében mindenkinek, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, az e cikkben megállapított feltételek mellett joga van

a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz. Mindenkinnek joga van arra, hogy ügyét a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja.

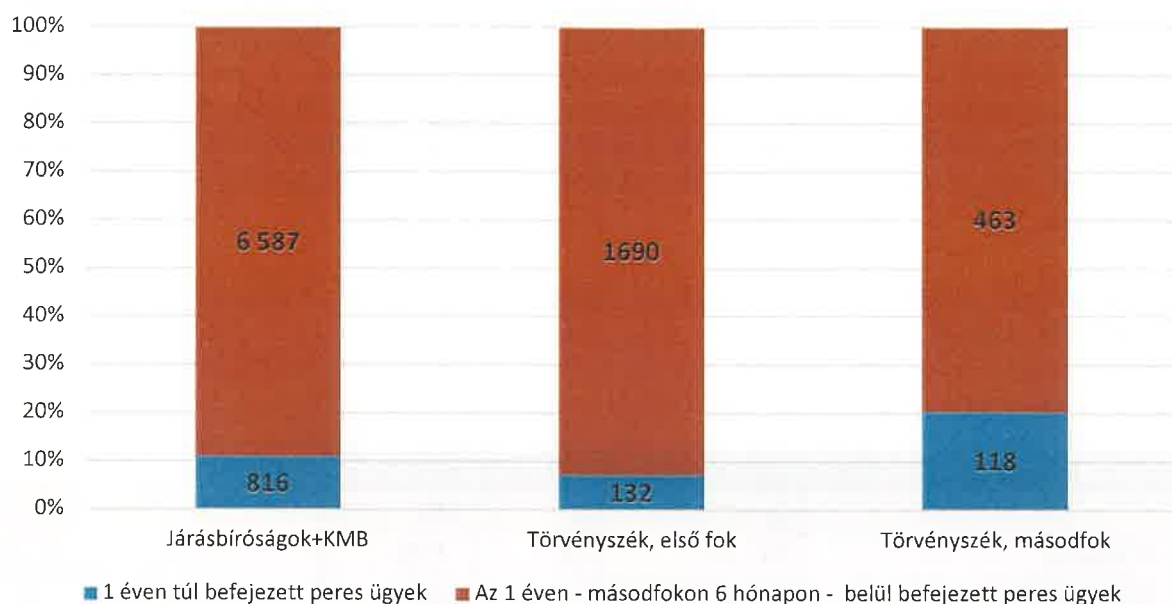
Az Európai Unió gyakorlatában az eljárások ésszerű időn belül történő lezárásának a követelménye a bírósági eljárásban részes összes félre vonatkozik és célja, hogy védje őket a túlzott eljárási késedelmektől. A túlzott késedelmek veszélyeztethetik a jogállamiság tiszteletben tartását és akadályozhatják az igazságszolgáltatáshoz való jogot. Az ítélet szerzésének és végrehajtásának késedelve az igazságszolgáltatáshoz való jog eljárási akadályát képezik. Az államoknak úgy kell szervezniük jogrendszerüket, hogy bíróságaik teljesíteni tudják az ügyek ésszerű időn belül történő eldöntésére vonatkozó kötelezettségüket; a nem büntető eljárások és büntető eljárások esetén is egyaránt alapvető jog, hogy a bírósági eljárások ésszerű időn belül lezáródjanak.

Korábban az Alkotmánybíróság (a továbbiakban: AB) a 14/2004 (V.7.) AB határozatában foglalkozott a büntetőeljárás ésszerű időn történő befejezésével. Az AB álláspontja az volt, hogy az államnak a társadalommal szembeni alkotmányos kötelezettsége a büntetőigény késedelem nélküli érvényesítése. Az Alkotmány nem rendelkezett kifejezetten a büntetőigény ésszerű időn belül való elbírálásának követelményeiről. Az AB a büntetőeljárás egyszerűsítését szolgáló jogintézmények alkotmányossági vizsgálata kapcsán azonban megfogalmazta, hogy a büntetőeljárás szabályozásával szemben a jogállamiság normatív tartalmából és a tisztességes eljáráshoz való alkotmányos alapjogból levezethető alkotmányos követelmény az állami büntetőigény megfelelő időn belüli érvényesítése és elbírálása. Ezekben a döntésekben hangsúlyt kapott az a tapasztalat, hogy a büntetőigény elbírálásának elhúzódása károsan befolyásolja a büntető igazságszolgáltatás működését és tekintélyét. A büntetőeljárás késedelve jelentősen megnehezíti a bűncselekmény elkövetésének és az elkövető kilétének a bizonyítását. Kedvezőtlen hatással van a sértett jogaira és érdekeire, továbbá arra a nem kívánatos követelményre vezet, hogy időben igen távolra kerül egymástól a bűncselekmény elkövetése és a büntetés megállapítása [67/1995. (XII.7.) AB határozat, ABH 1995, 346, 349; a 49/1998 (XI. 27.) AB határozat, ABH 372, 377-378.]

A 2 éven túl - másodfokon 1 éven túl - folyamatban lévő peres ügyek a Pécsi Törvényszéken 2020.12.31. napján

Egy éven - másodfokon 6 hónapon - belül befejezett peres ügyek a Pécsi Törvényszéken 2020. évben

Fontos megkülönböztetni alapvetésként azokat az ügyeket, melyek az ügy jogi és ténybeli megítélésének bonyolultsága, az eljárásban résztvevő személyek nagy száma, az igénybeveendő bizonyítási eszközök komplexitása, így több szakértő igénybevétele, sokfajta bizonyíték beszerzése és értékelése, ezen belül is nagy számú tanúvallomás beszerzése stb. okából előre láthatólag időigényesek. Túl ezen vannak olyan polgári, büntető és közigazgatási peres eljárások, amelyek fentiek szerint ugyan előre nem láthatóan, mégis a bíróságon kívüli okból elnehezülnek (a felekkel való kapcsolattartás nehézsége, a megengedett keresetváltozás, vádmódosítás stb. esetei).

Túl fentiekben azonban vannak ügyek, amelyek ésszerű időn történő befejezése előre látható, amelyekben eljárási kódexek helyes és következetes alkalmazása következtében az ügyek ésszerű időn történő befejezése bírói hibákra vezethető vissza. Az új Pp. már preambulumban a felek felelős pervitelére és a bíróság aktív pervezetésre alapuló, a koncentrált perfeltételt biztosító szabályozás megteremtése céljából született. A Pp. 3. §-a a perkoncentráció elvét helyezi előtérbe, melynek lényege, hogy a jogvitát a bíróság egy jól előkészített, ún. főtárgyaláson véglegesen elbírálhassa. Az új Be. preambuluma már az első mondata a hatékony és ésszerű határidőn belül lefolytatott eljárásban történő felelősségre vonásról rendelkezik és ennek megteremtése érdekében számos gyorsítást eredményező intézményt vezetett be, pl. az elsőfokú bíróság egyesbíróként való eljárásától kezdve az elektronikus kapcsolattartás, a telekommunikációs eszközök alkalmazásának lehetővé tétele, igazolási kérelem előterjesztésének lerövidítése, korábbi hivatalbóli bizonyítástól való elmozdulás, a vádat alátámasztó bizonyítékok ügyészséget terhelő prezentálása stb. A Kp. pedig szintén már a preambulumban a hatékony, gyors és szakszerű elbírálást tűzte ki célul, és ennek érdekében már a perelőkészítő szakban is bizonyítást rendelhet el a bíróság, a kereset megváltoztatására csak az első tárgyaláson van lehetőség, de akkor is igen szűk körben, a bizonyítási eljárás szabályai pedig szigorúak - ha részben a 2018. január 1-ei hatálybalépéshez képest a tavalyi módosítás következtében némileg fel is lazultak.

A 2020. december 31-i állapot szerint törvényszéki elsőfokon 17, csőd- és felszámolásban pedig 39 két éven túli ügy volt. A büntetőügyek közül 6 volt két éven túli, emellett volt 2 gazdasági, 1 közigazgatási és 2 db munkaügyi két éven túli ügy. A másodfokú polgári- gazdasági, és büntetőügyek közül egyik sem érte el a két éven túli pertartamot.

A csőd- és felszámolási ügyszakban van a legtöbb két éven túli ügy, ezek ugyanis a törvényszéki szinten két éven túli ügyeknek több mint a felét tették ki a 2020. december 31-ei adatok szerint. Ennek nyilvánvaló indoka az, hogy a csőd és felszámolási ügyekben a felszámolás kezdő időpontja a kérelem benyújtása. A bíróság a felszámolás elrendelését követően gyakorlatilag eljárási cselekményeket nem is végez. A felszámolónak kell a felszámolás befejezésekor felszámolási zárómérleget, a bevételek és költségek alakulásáról szóló kimutatást, a záró adóbevallást, zárójelentést és vagyonfelosztási javaslatot készíteni a csődtörvény 52. § (1) bekezdése értelmében és erre a (2) bekezdés szerint két éve van. A (2) bekezdés pedig még ez alól is kivételeket fogalmaz meg. Ez azt jelenti, hogy a záró iratok bírósághoz történő érkezésekor már lehet két éven túli a csőd- és felszámolási ügy.

A törvényszéki 6 elsőfokú két éven túli büntetőügy nem minősül kirívónak. A polgári 17 ügyön lehet álláspontom szerint javítani.

TÖRVÉNYSZÉKI SZINT				
I. fok	65	67	2	3%
01 - POLGÁRI	20	17	-3	-15%
02 - GAZDASÁGI	3	2	-1	-33%
03 - BÜNTETŐ	4	6	2	50%
04 - KÖZIGAZGATÁSI	0	1	1	-
05 - MUNKAÜGYI	2	2	0	0%
06 - CSŐD ÉS FELSZÁMOLÁS	36	39	3	8%
II. fok	0	0	0	-
01 - POLGÁRI	0	0	0	-
02 - GAZDASÁGI	0	0	0	-
03 - BÜNTETŐ	0	0	0	-
Törvényszék összesen	65	67	2	3%
Polgári peres összesen	20	17	-3	-15%
Gazdasági peres összesen	3	2	-1	-33%
Büntető peres összesen	4	6	2	50%
Közigazgatási peres	0	1	1	-
Munkaügyi peres	2	2	0	0%
Csőd és felszámolás	36	39	3	8%

Összesen	202	178	-24	-12%
Peres összesen	166	139	-27	-16%
Polgári	128	102	-26	-20%
Gazdasági	8	8	0	0%
Büntető	28	26	-2	-7%
Közigazgatási	0	1	1	-
Munkaügyi	2	2	0	0%
Csőd és felszámolás	36	39	3	8%

A kisebb járásbíróságokon, így a komlói, a mohácsi, a siklói és szigetvári járásbíróságokon a két éven túli polgári ügyek száma nem kirívó és a büntető ügyek közül is viszonylag csekély a két éven túli ügyek száma. A legnagyobb ügyforgalmú Pécsi Járásbíróság polgári ügyszakában a 67 db két éven túli polgári ügy mindenképpen csökkenthető kell legyen.

2020.08.31 2020.12.31 DB %

JÁRÁSBÍRÓSÁGI SZINT				
Komlói Járásbíróság	16	13	-3	-19%
01 – POLGÁRI	8	8	0	0%
02 – GAZDASÁGI	2	1	-1	-50%
03 – BÜNTETŐ	6	4	-2	-33%
Mohácsi Járásbíróság	5	2	-3	-60%
01 – POLGÁRI	5	2	-3	-60%
02 - GAZDASÁGI	0	0	0	-
03 - BÜNTETŐ	0	0	0	-
Pécsi Járásbíróság	98	84	-14	-14%
01 - POLGÁRI	84	67	-17	-20%
02 - GAZDASÁGI	3	5	2	67%
03 - BÜNTETŐ	11	12	1	9%
Siklósi Járásbíróság	11	8	-3	-27%
01 - POLGÁRI	10	6	-4	-40%
02 - GAZDASÁGI	0	0	0	-
03 - BÜNTETŐ	1	2	1	100%
Szigetvári Járásbíróság	7	4	-3	-43%
01 - POLGÁRI	1	2	1	100%
02 - GAZDASÁGI	0	0	0	-
03 - BÜNTETŐ	6	2	-4	-67%
Járásbíróságok összesen	137	111	-26	-19%
Polgári peres összesen	108	85	-23	-21%
Gazdasági peres összesen	5	6	1	20%
Büntető peres összesen	24	20	-4	-17%

Az új Pp. és a Kp. 2018. január 1. napján léptek hatályba, az új Be. még később, 2018.07.01. napján. Bár mind a Pp., mind a Kp., mind pedig a Be. tartalmaz olyan új rendelkezéseket, amelyek a valamennyi eljárási rezsim preambulumban is már kitűzött célt, az ésszerű időn belül történő befejezést, a koncentrált pervitelt hatékonyan tudják szolgálni. Alapvető tapasztalat, hogy egy új eljárási törvény rendelkezéseinek a gyakorlatba történő átültetése minimum öt évet vesz igénybe. Nagyjából ennyi idő szükséges ahhoz, hogy a bírók „belakják” ezen eljárási törvényeket és hogy kialakuljon egy, a felsőbíróságok által is jóváhagyott ítélkezési gyakorlat, amely a vitatható, nehezebben értelmezhető rendelkezések magabiztos alkalmazásához vezetnek.

A törvényszéki igazgatás feladata a kollégiumvezetőkkel együtt áttekinteni az eljárást gyorsító, leegyszerűsítő, a perelhúzó magatartásokat megakadályozó, a hatékony pervezetést elősegítő rendelkezéseket és a különböző eljárási praktikáknak az elsajátítását elősegíteni. Az ilyen szakmai segítségnyújtás nem az országos vagy a regionális oktatások, képzések rendszerébe kell, hogy illeszkedjenek, hanem esetről esetre rendszeressé kell ezeket tenni. Folyamatos konzultáció szükséges a kollégiumvezetők és az elsőfokon ítélkező, a perek elhúzódásának kitett bírók között.

Az ügyelosztási rendeket át kell tekinteni és újra kell gondolni. Az ügyelosztás automatikus volta fontos szempont, de ez csak annyit jelent, hogy a törvényes bíróhoz való jog érvényesítése érdekében az ügyelosztási rendet úgy kell összeállítani, hogy abból előzetesen megállapítható legyen, hogy az adott ügyben melyik tanács jár el, ideértve azt is, hogy a tanács, illetve a tanács tagjának

akadályoztatása esetén ki jár el helyette (Bsz. 10.§ (1) bek). Az ügyelosztási rendnek tehát olyannak kell lennie, hogy bármelyik ügyfélnek, aki a bírósághoz fordul, a törvényes bíróhoz való joga biztosítható legyen akként, hogy az ügye beérkezését és bíróra való kiosztását egy előre meghatározott, az ügykiosztásra jogosult bírósági vezető által nem befolyásolt rend szerint történjen. Az automatikus ügykiosztás azonban nem jelenti a specializáció mellőzését. A specializációnak helye van automatikus ügykiosztás mellett is, erre utal a Bsz. 10.§ (3) bekezdés d.) pontja, amikor deklarálja, hogy kialakítása és felülvizsgálata során figyelemmel kell lenni az egyes bírák különös szakértelmére.

A Pécsi Törvényszék alá tartozó kisebb létszámú járásbíróságokon az ügyszakok szerinti automatikus ügykiosztás fenntartása továbbra is szükséges. Olyan bíróságon, ahol 2-3 polgári, 1-2 büntető bíró ítélkezik, nem lehetséges és nem is szükséges a specializáció.

A Pécsi Járásbíróságon 2020. december 31-ei adatok szerint a törvényszéki összes 178 két éven túli ügyből 84 ügy van folyamatban. Rövid távon az időszerűség javításához itt van szükség a polgári ügyszakban halaszthatatlan változtatásra, gyors beavatkozásra. Álláspontom szerint át kell tekinteni a bírósági titkári létszámot (elsősorban a törvényszéken szolgálatot teljesítő nagyszámú titkárra gondolok), és ha van rá mód, időlegesen, a kurrenciális feladatokra át kell néhányukat irányítani a székhelyi járásbíróság polgári ügyszakába. Az automatikus ügykiosztás 2016-ban történő bevezetése nem biztos hogy a hozzá fűzött reményeket beváltotta. Hosszútávon itt indokolt lehet a specializáció bevezetésének a kollégiumvezetőkkel történő újbóli áttekintése, és a specializáción belüli ügykiosztás mind polgári, mind pedig a büntető ügyek tekintetében, de csak abban az esetben, ha ez az egyenletes munkateher elosztását továbbra is biztosítja. Meg kell tehát találni az egyensúlyt a specializáció és a munkateher egyenletes elosztás között.

A két éven túli perek viszonylag magas száma a 2020-as évben bekövetkezett veszélyhelyzetnek, a székhelyi bíróság instabil polgári bírói létszámának köszönhető, amely alatt nem is a bírák tényleges számát, hanem a ténylegesen tárgyaló bírák alacsony számát értem. Ugyanakkor a tavalyi rendkívüli évben bekövetkezett, az időszerűség romlását eredményező tényezők jövőbeni megszűnésének időpontja is bizonytalan, és a magas pertartamú ügyek „görgetése”, újabbak generálásának a veszélye is fennáll. Ezért a helyzet javítása érdekében minden hónap elején, a statisztikai adatok beérkezését követően a járásbíróságok elnökeivel és a kollégiumvezetőkkel együtt vezetői értekezleten kell áttekinteni az éppen aktuális időszerűségi mutatókat. Az ellenőrzés és adatelemzés során érdemes kiindulni az öt éven túli ügyek igazgatási vizsgálatáról szóló 25.SZ/2020. (II. 19.) OBHE határozat rendelkezésiből. Indokolt egyenként, átfogó jelleggel lefolytatni a vizsgálatot határozat 8. pontjának megfelelő szempontok mellett. Az elemzésnek le kell szűrnie az általánosítható tanulságokat és azokat a bírókkal ismertetni kell.

Határozottan meg kell akadályozni emellett az ügyek átszignálásának a múltban sokszor partalan gyakorlatát. Az átszignálásnak kivételesen és visszaellenőrizhető módon kell történnie, és csak az Igazgatási szabályzat 106.§ (2) és 107.§ (2) bekezdése esetében fordulhat elő. Az arányos ügyteher-elosztás is kizárólag az ügyelosztási rendben előzetesen szabályozottak szerint akként történhet pl. új bíró érkezésekor, hogy az újként belépő bíró új ügyeket kap, régi ügyek átosztása tiltott azzal, hogy a többi bíró bizonyos ideig nem kap új ügyet, így kiegyenlítődik később az egy bíróra eső ügyszám.

Mindamellettt valamennyi bírósági vezetőnek példamutató módon részt kell vennie az ítélkezésben – a törvényszék elnöklének és elnökhelyettesének is. A bírósági vezetők vezetői kinevezésüket követően is bírók maradnak, bírói alapilletményben részesülnek, kinevezésük – a tanácselnöki kinevezés kivételével - határozott időre szól, annak lejártakor felkészülten kell tudni visszatérni az ítélkezésbe, így csak a törvényben meghatározott mértékben mentesülhetnek az ítélkezési tevékenység alól. Különösen nem mentesülhetnek a nehezebb, bonyolultabb megítélésű ügyek tárgyalási kötelezettsége alól. Ezért terveim között szerepel annak rendszeres ellenőrzése, hogy a bírósági vezetők a szignálás során fenti elveknek megfelelően részesülnek-e az ügyekből és teljesítik-e az Igazgatási szabályzat 102.§ (7)-(8) bekezdéseiben írt tárgyalási kötelezettségüket. Ellenőrizni

kell azt is, hogy az ügyelosztási rendek biztosítják-e az Igazgatási szabályzat fenti rendelkezéseinek megfelelően a bírósági vezetőkre vonatkozó tárgyalási napok számához igazodó ügymennyiséget figyelemmel arra, hogy a tárgyalási napok száma van előírva az Igazgatási szabályzatban, az ügyelosztási rendekben azonban a vezetőkre jutó ügyek előre meghatározott százalékos mértékéhez igazodó ügyelosztás van meghatározva.

A polgári kollégiumvezető és helyettese is az ügyelosztási rend szerint egyesbíróként is eljár, és tanácsba is be van osztva. Ez kifejezetten támogatandó, mert gyakori, hogy a másodfokon sok időt ítélkező bírók elszakadnak az elsőfokú bíróságokon felmerülő, a másodfokon nem látható vagy csak később odakerülő jogalkalmazási problémákról, de fontos, hogy a másodfokú ítélkezés meghatározóbb legyen, hiszen a legfontosabb, hogy a polgári elsőfokú bírók szakmai felkészültségével tisztába legyenek, arról napi szintű személyes tapasztalatuk legyen.

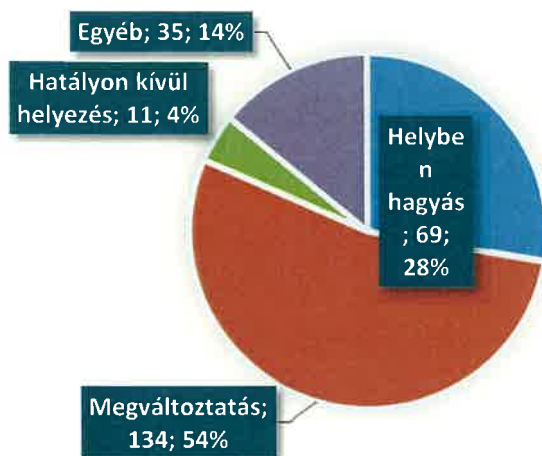
Már a felelős létszámgazdálkodással összefüggésben is felmerült, de a két éven túli ügyek csökkentése, az idényszerű ítélkezés megalapozásához szükséges bírói létszám biztosításához elengedhetetlen a törvényszékhez tartozó járásbíróságok esetében kirendelések felülvizsgálata azzal azonban, hogy egyenlőre a törvényszéki vezetés kezében a bírói létszám megyén belüli kiegyenlítéséhez más eszköz a kirendelésen kívül nem áll rendelkezésre. Kifejezetten kerülendőnek tartom mindemellett a részbeni kirendeléseket az egyenletes ügyelosztás céljából, mivel általános tapasztalat szerint egy feles kirendelésű bíró a két szolgálati helyén összeadva a teljesítményét nem tud 100 százalékot teljesíteni. Az ügyek ésszerű időn belüli befejezésének záloga az adott bíróság stabil bírói létszáma, a fluktuáció megakadályozása.

Fontos a prevenció is: nem szabad megvárni, amíg az ügyek két éven túli üggyé fordulnak. A kezelőirodáknak az igazgatási vezetés felé minden esetben jelezni kell, ha nagyobb számban áll fenn a veszélye ügye elhúzódásának.

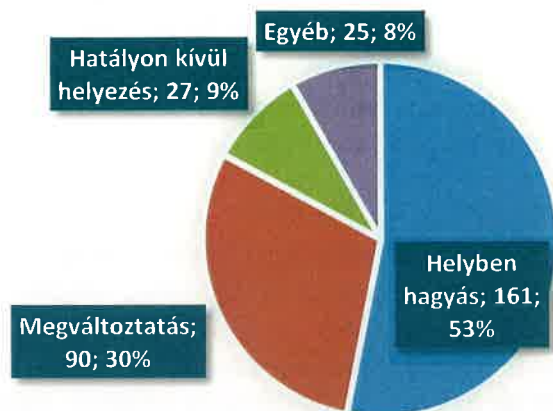
[Megalapozottság]

Bár nagy hangsúly helyeződik az ítélkezés időszerűségére, ezzel együtt a másik rendkívül fontos szempont az ítélkezés minősége. A minőség esetében két mutatót érdemes vizsgálni, egyrészt a megfellebbezhető, azaz rendes jogorvoslattal támadható ügyek esetében az elsőfokon jogerőre emelkedett ügyek számát, mivel ez fontos eligazítást ad a tekintetben, hogy a jogkereső állampolgárok mennyire nyugszanak bele a bíróság ítéleteibe. A másik fontos arányszám a fellebbezés esetében a másodfokon meghozott döntés, azaz, hogy a másodfokú bíróság milyen arányban ért egyet az elsőfokú bíróság ítéleteivel.

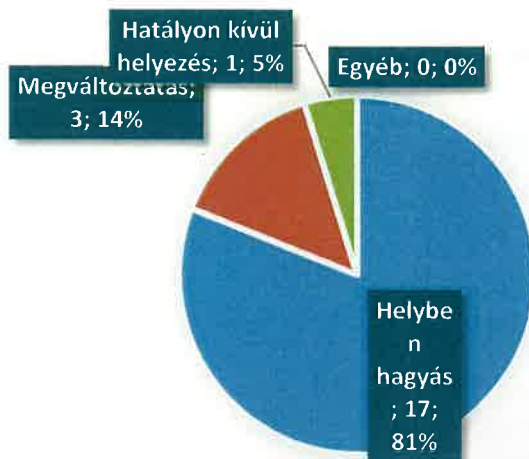
JÁRÁSBÍRÓSÁG ÉS TÖRVÉNYSZÉK MÁSODFOK VISZONYLATA A PÉCSI TÖRVÉNYSZÉKEN; BÜNTETŐ ÜGYEK (2020. ÉV)

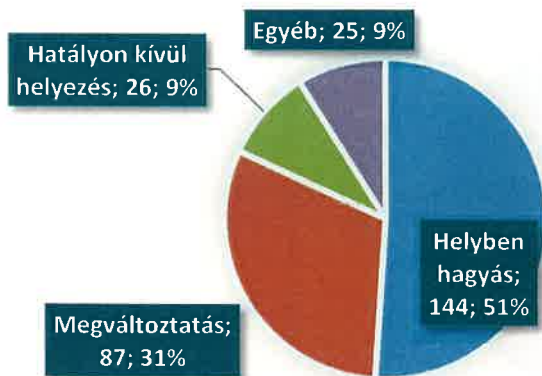
**JÁRÁSBÍRÓSÁG ÉS TÖRVÉNYSZÉK MÁSODFOK VISZONYLATA A
PÉCSI TÖRVÉNYSZÉKEN; CIVILISZTIKA ÜGYEK (2020. ÉV)**

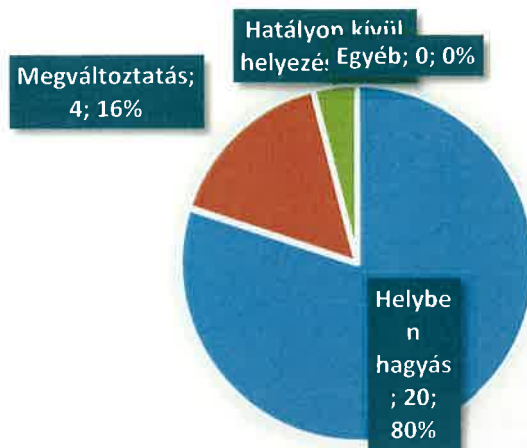
**JÁRÁSBÍRÓSÁG ÉS TÖRVÉNYSZÉK MÁSODFOK VISZONYLATA A
PÉCSI TÖRVÉNYSZÉKEN; GAZDASÁGI ÜGYEK (2020. ÉV)**

**JÁRÁSBÍRÓSÁG ÉS TÖRVÉNYSZÉK MÁSODFOK VISZONYLATA A
PÉCSI TÖRVÉNYSZÉKEN; POLGÁRI ÜGYEK (2020. ÉV)**

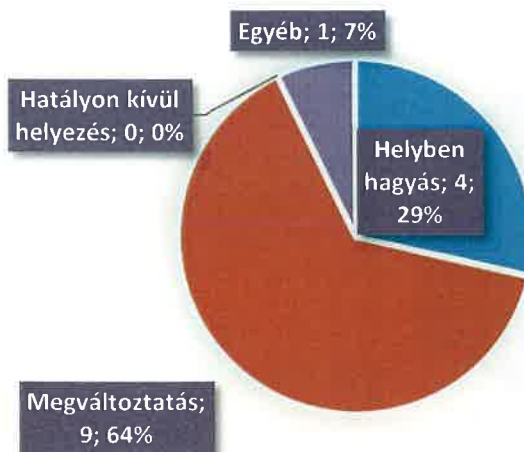
ELSŐFOK ÉS MÁSODFOK VISZONYLATA; KÖZIGAZGATÁSI ÉS MUNKAÜGYI ÜGYEK (2020. ÉV)

ELSŐFOK ÉS MÁSODFOK VISZONYLATA; KÖZIGAZGATÁSI ÜGYEK (2020. ÉV)

TÖRVÉNYSZÉK ELSŐFOK ÉS ÍTÉLŐTÁBLA VISZONYA A PÉCSI TÖRVÉNYSZÉKEN; BÜNTETŐ ÜGYEK (2020. ÉV)

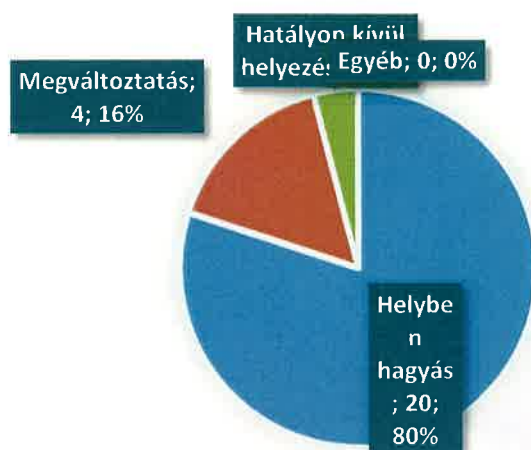
**TÖRVÉNYSZÉK ELSŐFOK ÉS ÍTÉLŐTÁBLA VISZONYA A PÉCSI
TÖRVÉNYSZÉKEN; CIVILISZTIKAI ÜGYEK (2020. ÉV)**

**TÖRVÉNYSZÉK ELSŐFOK ÉS ÍTÉLŐTÁBLA VISZONYA A PÉCSI
TÖRVÉNYSZÉKEN; POLGÁRI ÜGYEK (2020. ÉV)**

ELSŐFOK ÉS MÁSODFOK VISZONYLATA; MUNKAÜGYI ÜGYEK (2020. ÉV)

A vizsgálat – mint a fenti ábrákból is látható - több irányú. A járásbíróságokról a törvényszékre, a törvényszéki elsőfokról az ítéltáblára lehet fellebbezni büntető és civilisztikai ügyszakban, míg a közigazgatási ügyszakban a másodfokú fórum minden esetben a Kúria 2020.04.01. napjától. A munkaügyi ügyszak törvényszéki szintre helyezésével a másodfokú fórum pedig az ítéltábla. A tavalyi évben a közigazgatási és munkaügyi ítélkezésben első negyedév után bekövetkezett változásra is figyelemmel kell lenni a statisztikai ügyszámokban, hiszen munkaügyi ügyszakban a másodfok március 31-ig a törvényszék volt, ezt követően az ítéltábla. Közigazgatási ügyszakban pedig április 1-jétől minden fellebbezés és felülvizsgálat is a Kúriához került, ezt megelőzően a végzés és ítéletek elleni fellebbezéseket a Fővárosi Törvényszék intézte.

Áttekintve a megalapozottsággal kapcsolatos adatokat [Mellékletek 17-18. sz. táblázat], megállapítható, hogy civilisztikai ügyszakban a járásbíróságokon befejezett peres ügyek száma 3791 volt, ehhez képest mindössze 272 ügy érkezett a törvényszék másodfokára fellebbezés folytán 2020-ban, így az ügyeknek csak 7 százalékát fellebbezték meg, ami rendkívül dicséretes mutató. A helybenhagyás aránya 53,1 % volt, a megváltoztatás 29,7, a hatályon kívül helyezés 8,9 %, egyéb módon 8,3 % került befejezésre. Tudomásom szerint – bár konkrét adattal e körben nem rendelkezek – ezek romló mutatók a 2019-es évhez képest.

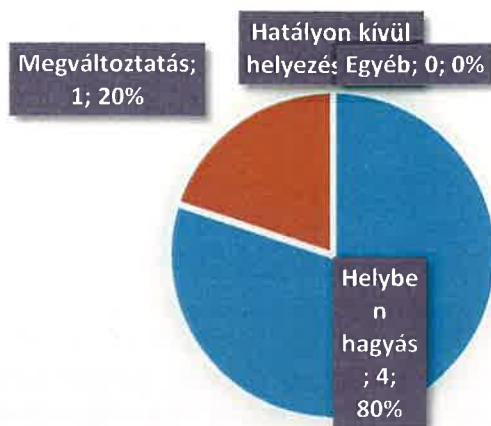
A büntető ügyszakban 1254 járásbíróságokon befejezett peres ügyből 223 volt a fellebbezés, ez 17 százalék. A helybenhagyás, 27,7 % csak, a megváltoztatás ehhez képest 53,8 %, hatályon kívül helyezés 4,4 %, az egyéb befejezés 14,1 %. Ennek okait érdemes feltárni a büntető kollégiumvezetővel és a fellebbezési tanács elnökeivel.

A jó kezdeményezések már elindultak, mindenképpen támogatom elnöki kinevezésem esetén a tanácselnöki feljegyzések ismertetését egy személyes találkozó keretében, azaz nem csak a tanácselnöki feljegyzés írásbeli megküldését, amely sokszor semmitmondó és nem adja vissza a másodfokú tanácsokban kialakult, az adott elsőfokú bíró munkájával kapcsolatos szakmai megítélés teljes spektrumát. Az elsőfokú bírók saját ítélkezési tevékenységük minőségéről így kaphatnak maguk is teljes képet.

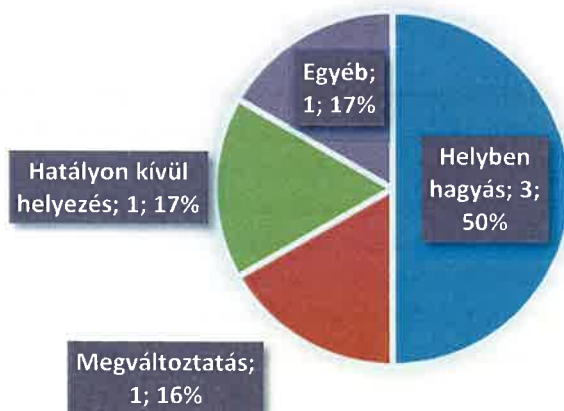
A törvényszéki elsőfok és az ítéltábla viszonya civilisztikai ügyszakban: 225 peres ügyből 35 került az ítéltáblára, a helybenhagyás 42,9 %, a megváltoztatás 44,9 %, a hatályon kívül helyezés 4,1 %, a többi egyéb befejezést nyert. A minőség itt is mindenképpen javítható, itt azonban már az ítéltáblával kell felvenni a kapcsolatot ennek megvizsgálására. Ugyanez büntető ügyszakban az 59 ügyből 17 került az ítéltáblára, ebből 14 került befejezésre, és csak 4 került helybenhagyásra,

kilencet megváltoztattak. Hatályon kívül helyezés azonban nem volt. Bár kis számokról van szó, a megváltoztatás 64,3 %-os aránya magasnak mondható.

TÖRVÉNYSZÉK ELSŐFOK ÉS ÍTÉLŐTÁBLA VISZONYA A PÉCSI TÖRVÉNYSZÉKEN; GAZDASÁGI ÜGYEK (2020. ÉV)

TÖRVÉNYSZÉK MÁSODFOK ÉS ÍTÉLŐTÁBLA VISZONYA A PÉCSI TÖRVÉNYSZÉKEN; BÜNTETŐ MÁSODFOKÚ ÜGYEK (2020. ÉV)

Az ítélkezés minőségének a fejlesztése szorosan összefügg a bírók oktatásával, képzésével kapcsolatos feladatokkal, illetőleg a kollégiumvezetők munkájával. E körben a törvényszék elnökének feladata közé tartozik a polgári, mind a büntető, mind a közigazgatási kollégiumvezető igazgatási feladatainak csökkentése annak érdekében, hogy a kollégiumvezetőknek a szakmára, az ítélkezés minőségének a javítására, ahol megfelelő, ott fenntartására tudjanak törekedni. Elérhetővé kell válniuk és rendszeressé kell tenniük a szakmai jellegű találkozók az elsőfokú bírókkal. A kezdő, vagy kevesebb tapasztalattal rendelkező bírák vonatkozásában pedig külön találkozók kell szervezni, közigazgatási kollégiumvezetőként én magam is tartok havonta ilyet. Fontos, hogyha egy-egy bíró esetében merül fel az ítélkezés minőségével tendenciózusan probléma, neki külön is

segítséget kell nyújtani. Alapelv az is, hogy a segítségnyújtás minden esetben a bírói függetlenség sérelme nélkül, és önkéntes alapon történjen.

A szakmai fejlődés miatti, elsősorban a beosztásból eredő ítélkezési tevékenység megtartása melletti kirendelések mindenképpen támogatandók: célként fogalmazom meg a büntető és a polgári ügyszakban egyaránt a járásbírók törvényszékre akár egy-egy ügyre vagy hatánapra történő kirendelését, de csak az ügyforgalmi helyzet függvényében. Szintén támogatandó, amennyiben az ügyforgalmi helyzet lehetővé teszi a Pécsi Ítéltáblára, közigazgatási ügyszakos bírók esetében a Kúriára való szakmai fejlődés céljából történő kirendelést is.

[4] Tárgyi feltételek

A Pécsi Törvényszéknek két különálló épülete van. Rákóczi út 34. szám alatt működik a Közigazgatási Kollégium kivételével valamennyi ügyszak és a Cégbíróság. Ez az épület modern, kényelmes és jól felszerelt, minden bírónak külön szobája van, természetesen számítógéppel, sokaknak két monitorral, diktafonnal. Az épületet ugyanakkor a Pécsi Törvényszék nem önállóan hanem a Pécsi Ítéltáblával közösen használja, de legalább az épület kizárólag bírósági funkciót tölt be. A Jókai utca 10. szám alatti épületben működik a közigazgatási kollégium, ez az épület is modern, jól felszerelt, és itt is minden bírónak külön szobája van. Az épületből összesen két teljes és egy fél szintet foglal el a közigazgatási kollégium, emellett a Pécsi Járásbíróság Központi Szabálysértési Bírósága is itt nyert elhelyezést. Az épület egy öt plusz kétéves bérleti szerződéses konstrukcióval került a bíróság birtokába. Nagy hátránya az ingatlanak ugyanakkor, hogy nem csak bírósági elhelyezést szolgál, más irodák, a posta, illetőleg a bérbeadó távközlési cég irodái is helyet kaptak benne. További hátrány, hogy a két törvényszék büntető és polgári bírától a közigazgatási ügyszakos bírók bár kis távolságra lévő, de mégis elkülönült épületben ítélkeznek, így a szakmai és a személyes kapcsolatok ápolása nehezített. Távoli célként kell kitűzni, hogy a bérleti szerződés lejártáig, tehát az elkövetkező hat évben a Rákóczi úti épület kizárólag törvényszéki épület legyen; ehhez azonban nem elég a törvényszék vezetésének akarata, szükség van a Pécsi Ítéltábla vezetésének beleegyezésére, a táblabíróság méltó elhelyezésére, így az OBH közreműködésére is.

A Pécsi Járásbíróság a Széchenyi tér 14. szám alatti műemléképületben helyezkedik el. A járásbíróság Központi Szabálysértési Bírósága fentiek szerint a Pécs, Jókai utca 10. szám alatti bérleményben működik. A Pécsi Járásbíróság az egyetlen bíróság a megyében, amely nem osztozik semmilyen más bíróság, vagy bíróságon kívüli szervezettel az épületen. A Pécsi Járásbíróság, mint székhelyi járásbíróság elhelyezése kitűnő, ugyanakkor bár folyamatosan karbantartott, az épület komoly felújításra szorul. A tetőtér beépítésének a lehetőségén már megkezdődtek az előzetes felmérések. Ez mindenképpen indokolt volna figyelemmel arra, hogy a Pécsi Járásbíróságon komoly helyszűke van, de a statikai problémák merültek fel a tetővel kapcsolatban, illetve nemrég egy kémény is elmozdult a horvátországi földrengés következtében.

Valamennyi vidéki járásbíróság a Komlói, a Szigetvári, a Siklósi és a Mohácsi olyan épületben került elhelyezésre, ahol jelenleg együtt vannak az ügyészséggel. Ez egy több évtizedes megoldatlan probléma, ami a bírósági integritást is érinti. Egyedül a Siklósi Járásbíróságnál oldódik meg belátható időn belül ez, mivel ott lesz új ügyészségi épület.

Az épületek állapota általában jó, akadálymentesítésük megtörtént, folyamatos a jókarbantartásuk. Az energetikai átalakítások, korszerűsítések, fejlesztések folytatását tűzöm ki hosszú távú célként. Az elkövetkező hat évben a Pécsi Járásbíróság korszerűsítése, a bérleti idő leteltével pedig a közigazgatási kollégium és a Központi Szabálysértési Bíróság megfelelő elhelyezése fog felmerülni megoldandó problémaként.

Az elmúlt időszakban nagy volumenű munkák is zajlottak, így a Pécsi Törvényszék Rákóczi úti épületének nyílászáró cseréje, energetikai korszerűsítése megtörtént, a Komlói Járásbíróság külső és belső felújítása jelenleg is zajlik, energetikai korszerűsítése mellett. A Mohácsi Járásbíróságnak a budapesti út felőli, utcafronti tárgyalóterme évek óta nedvesedik, a villamoshálózat korszerűsítése szükséges, az udvarban lévő régi melléképületek felújítása vagy elbontása is megoldandó feladat, a parkolót bővítésére is volna igény és belső festés igénye is felmerült. A Siklói Járásbíróságon az ügyészség nyáron elköltözik, így négy iroda fog felszabadulni, ezek felújítása, az egyikből fogolyváró létesítése merül fel igényként, mivel a bíróság nem rendelkezik ilyennel. Ami Siklóson sürgető feladat, az a homlokzati tatarozás, mert a vakolat potyog.

A törvényszék alkalmazásában létesítményi főmérnök áll, az ő megtartása mindenképpen szükséges, munkája nagy hasznára van a törvényszék vezetésének. Az energetikai fejlesztések, hőszivattyúk, kollektorok kiépítése alapvetően az energiatakarékosabb és környezettudatosabb megoldások alkalmazása, az ezek megvalósításához szükséges pénzeszközökre való pályázás a továbbiakban is feladatokat fog jelenteni. Továbbra is fontos - a bírósági integritás javítás miatt is - a vidéki járásbíróságokon az ügyészségek elköltözésének több évtizedes kérdését napirenden tartani akkor is, ha ez a létező használati jogok miatt nehézségekbe ütközik.

A bírák és az igazságügyi alkalmazottak informatikai eszközökkel jól el vannak látva. Minden bírónak van számítógépe és laptopja, modern diktafonja. Általában biztosított az otthoni munkavégzés, a távoli asztal, ez különösen a tavalyi évi járványhelyzetben volt fontos, de idén is az otthondolgozás lehetősége biztosított nem csak a bírának, hanem az igazságügyi alkalmazottak jelentős részének is. Lehetőség van a Global Speech beszédfelismerő alkalmazására is. Minden szobában van telefonelérhetőség. Ami fejleszthető még, a nyomtatók száma, hiszen sok helyen távoli helyen tudnak csak a bírók és igazságügyi alkalmazottak nyomtatni, amely sok időt vehet el az érdemi feladatok elvégzésétől. Fontos a Via Video program folytatása, amely az OBH fontos céljai között is szerepel.

Összességében elmondható, hogy a bírák ítélkezési tevékenységének tárgyi feltételei megteremtettek, hosszútávú célként a további fejlesztést fogalmazom meg a költségvetési helyzet függvényében, ezen belül is nyomtatók, szkennelőgépek beszerzését. Rövid távú célom a bírónál, az igazságügyi alkalmazottaknál lévő és a használaton kívüli eszközök áttekintése, szükség szerint újraelosztása. Alapvető cél, hogy a meglévő eszközpark minél jobban hasznosuljon, az olyan eszköz, amelyeket az adott személy nem használ vagy működőképessége ellenére használaton kívül van, olyanhoz kerüljön, akinek a munkáját tudja segíteni.

[5] Integritás, bírói etika, esélyegyenlőség

[Integritás]

Montaigne szerint még a bölcs ember is „csak nagy önuralommal bírja lelkét kiragadni a tömegből, ítéletét függetlenné tenni és szabaddá”; a törvényszék vezetésének feladata az ehhez szükséges feltételeket maximális biztosítása.

Az integritás kiemelten fontos kérdése a bírósági igazgatásnak. Az elmúlt időszakban rengeteg támadás érte a bírósági szervezetet, amelynek során nehezen megindokolható, bejelenteni elmulasztott, elfogultság látszatát keltő személyi összefonódásokra is fény derült az egyik törvényszéken. A 6/216 (V. 31.) OHB utasítás (továbbiakban: OBH utasítás) 1. §-ának megfelelően a Pécsi Törvényszéken is kiépült és működik az a vezetési és irányítási rendszer, illetőleg belső kontroll rendszer, amely biztosítja a Pécsi Törvényszék és a Pécsi Törvényszék alá tartozó járásbíróságok szervezeti integritását, integritássértés esetén a jogkövetkezmények alkalmazását. A Pécsi Törvényszéken is működik integritásfelelős (a törvényszék elnöki titkárságának osztályvezetője) aki a törvényszék elnökének közvetlen irányítása, felügyelete és ellenőrzése alatt

végzi az OBH utasításban megfogalmazott tevékenységét. Minden eszközzel elő kell segíteni, hogy a Pécsi Törvényszéken a befolyásmentes, fedhetetlen, a jogszabályi előírásoknak, valamint az OBH elnökének utasításában meghatározott célkitűzéseknek, értékeknek és elveknek való megfelelő szervezeti működés és a szervezetben szolgálatot teljesítő bírák és igazságügyi alkalmazottak megfelelő magatartása biztosított legyen.

Az OBH utasítás 6. § (1) bekezdése értelmében az integritást sérti, ha az alkalmazott a döntés befolyásolására irányuló magatartásról nem tájékoztatja a bíróság elnökét. Álláspontom szerint fontos tudatosítani a bírósági vezetőkkel és a bírókkal is, hogy a 6. § (1) bekezdésében írt, a döntés befolyásolására irányuló magatartásnak a lehetőségét is kerülni kell. A bírósági vezetőknek és a bírának is kerülni kell az olyan helyzeteket, amelyekben a döntésük befolyásolására irányuló magatartásnak adott esetben teret engedhetnek. Így fontos az ügyvédi karral - ideértve az ügyvédeken túl a kamarai jogtanácsosokat is – való bíróságon kívüli kapcsolat korlátozottsága, egyéb jogi képviselőt ellátó személyekkel, szervekkel, illetőleg az olyan külső szervekkel, személyekkel való távolság megtartása, akiknek vitás, peres ügye van vagy lehet, vitás peres ügyben képviselőt láthatnak el. A távolság megtartása az integritás megsértése látszatának az elkerülése miatt is kiemelt követelmény.

A négy vidéki járásbíróság egy épületben van az ügyészséggel, bálatható időn belül csak az egyik járásbíróság esetében oldódik csak meg ez a helyzet. Ezen vidéki járásbíróságokon külön is figyelemmel kell lenni az integritásra, az ügyészekkel való munkakapcsolatnak a tárgyalótermi találkozásokra kell szorítkoznia.

A Pécsi Törvényszéken létezik szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárási rendjéről szóló, illetőleg az integrált kockázatkezelés rendjéről szóló szabályzat. Ezen túlmenően az integritásfelelős működése mellett az igazságügyi alkalmazottak integritás tárgyú képzése is megtörtént.

Jövőbeni feladat az integritással kapcsolatos további oktatási tevékenység, felvilágosítás az igazságügyi alkalmazottak és a bírák számára. Az integritásfelelős személyén változtatni kell, álláspontom szerint fontos, hogy e tisztséget jogi végzettségű személy töltsse be, ahogyan az összes más törvényszéken és ítéltáblákon is így van. Az OBH utasításban írt legfontosabb szabályok tudatosítása, így az integritás sérelmét jelentő esetek ismertetése, az eljárás rendjének, így pl. az összeférhetetlenség, keresőtevékenység bejelentése, az ezzel kapcsolatos eljárás megismertetése, az ajándék elfogadásával kapcsolatos szabályok ismertetése és az integritási tárgyú bejelentésekkel kapcsolatos ügyintézés és nyilvántartás folyamatos felügyelete, ellenőrzése, a külső kapcsolattartók fogadásával kapcsolatos eljárási rend ismertetése és betartása fontos és folyamatos jövőbeni feladat.

[Bírói etika]

A bírói etika azért aktuális manapság, mert éppen most készül az új Etikai Kódex. A bírósági szervezet iránti közbizalom erősítéséhez nélkülözhetetlen, hogy a bírák által kötelezően követendő erkölcsi normákat egy rövid, tömör, egyértelmű rendelkezéseket tartalmazó kódex határozza meg, amely határozottan megszabja a mindenkor bírói magatartás zsinórmértékét. Az Etikai Kódex-tervezet tömörsége, egyértelmű rendelkezései álláspontom szerint hasznos iránymutatást fognak tartalmazni a bírói kar által követendő etikus magatartás vonatkozásában. Fontos az integritás szempontjából csak úgy, mint a bírói etika szempontjából a közösségi média használatával kapcsolatos rendelkezések maradéktalan betartása, hiszen a közösségi média számtalan veszélyt rejt. A bírák és bírósági vezetők, az igazságügyi alkalmazottak is használják, ugyanakkor félreérthető bejegyzések, elfogultság látszatát keltő, politikainak tekinthető vélemények is megjelenhetnek akár kéretlenül is ezeken platformokon. Én a magam részéről a közösségi média teljes használatától tartózkodok, és mindig is ezt tettem, ugyanakkor nem elvitatva a közösségi média jelentőségét, annak felelős használatát rendszeresen hangsúlyozni szükséges, a bírósági vezetők pedig kötelesek ebben is példát mutatni. Az egyelőre terveztként létező új kódex rendelkezései

ismeretének megkövetelése, a bírókkal közös értelmezése és betartatása egyik fontos célként tűztem ki.

[Esélyegyenlőség]

Az esélyegyenlőség mindig aktuális kérdéseket vet fel egy jogállamban. Nemrégiben jelent meg az Országos Bírósági Hivatalra kiterjedő esélyegyenlőségi terv, amely olyan alapvető rendelkezéseket tartalmaz, mint a hátrányos megkülönböztetés tilalma, az egyenlő bánásmód, az emberi méltóság tiszteletben tartása, partneri kapcsolat, együttműködés, méltányos, rugalmas bánásmód. Az esélyegyenlőségi tervben a kiemelt esélyegyenlőségi célcsoportba tartozó dolgozók körének a meghatározása mindenképpen üdvözlendő, és az esélyegyenlőségi terv célkitűzéseit megalapozó törvénnyel érintett egyes területek, tehát a II. fejezetben írtak is. Nagyon fontosnak gondolom az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítését szolgáló eljárást [az V. fejezetet ennek 22. § (1) bekezdését], amely kifejezetten aktuális téma, a közéletben is sok szó esik róla. Az egyenlő bánásmód megsértése, a zaklatás, jogellenes elkülönítés, megtorlás esetén a sérelmet szenvedett védelme, a sérelmet bejelentő protokoll kialakítása álláspontom szerint elengedhetetlen az egyes törvényszékeken is. Az ilyen egyenlő bánásmód sértettje ugyanis általában kiszolgáltatott, függelmi viszonyban van. Személye mindenképpen védendő egyik oldalról, másik oldalról pedig az alaptalan, a sérelmet valótlanul állító panaszosokkal szembeni védelem is fontos. Így, az ilyen eljárásokban a „vádoló” illetve a „vádolt” személyiségi jogainak védelme fokozottan szükséges. Kifejezetten terveim között szerepel egy esélyegyenlőségi protokoll kialakítása és bevezetése a Pécsi Törvényszéken a bírói tanács és a bírói egyesület bevonásával.

[6] Kommunikáció és kapcsolat a bírósági igazgatásban közreműködő bírói testületekkel és érdekképviselői szervekkel, valamint a társszervekkel

[Belső kommunikáció és kapcsolat]

A kommunikációban Blaise Pascal gondolatait tartom iránytűnek: „Úgy mondani dolgokat, hogy: 1. nehézség nélkül, örömmel értsék meg őket mindazok, akikhez szólunk; 2. érdekeltnek érezzék magukat s hiúságuktól ösztönözve szívesebben elmélkedjenek rajtuk.”

A bírókra és igazságügyi alkalmazottakra napi szinten rengeteg mennyiségű információ zúdul e-mailben, a bíróságok belső Intranetes felületein, értekezleteken, személyes megbeszélések során. Az információk közül számos olyan van ugyanakkor, amely a címzett számára teljesen érdektelen. Elsődleges cél az információknak csak azok címzettjeihez való eljuttatása. A második fontos követelmény a rövid, tömör, és egyértelmű belső kommunikáció, amely kizárólag a bevezető gondolatok között már szereplő ösztönzésen és bizalmon alapulhat. Fontos a „szemantikai higiénia”. Roger Scruton intelme szerint „aki nem kellő gonddal választja meg szavait, kénytelen lesz tapasztalni, hogy gondolatait félremagyarázzák és ellene fordítják”. Kétségtelen, hogy vannak olyan vezetői döntések, amelyek nem igényelnek természetüknél fogva magyarázatot, viszont bizonyos döntéseket egyrészt azok érintettjeivel közvetlenül kell közölni, másrészt adott esetben részletesen meg is kell indokolni. A kommunikáció soha nem lehet sértő, lealacsonyító, és nem tartalmazhat harmadik személyre nézve szenzitív adatokat. Álláspontom szerint a belső kommunikációt egyszerre kell regulálni és redukálni, szabályozni és csökkenteni, összevonni, tömöríteni, a kevesebb néha több elve alapján. Terveim között szerepel a törvényszék szabályzatainak áttekintése is és ha szükséges, deregulációja.

[Külső kommunikáció]

A törvényszéken működik sajtó osztály, a sajtószóvivői feladatokat egy büntető ügyszakos törvényszéki bíró, egy bírósági titkár és egy bírósági ügyintéző intézi. A sajtóközlemények rendszeresen megjelennek a törvényszék honlapján. Korábban munkaügyi-közigazgatási ügyszakos

bíró volt a szóvivő, de a tapasztalat szerint a sajtót 99 %-ban a büntető ügyek érdeklik, így e posztot helyeselhető, hogy büntető ügyszakos bírót töltsék be. Alapelvnek tekintendő a sajtóval való kommunikáció során a követő és nem a kezdeményező magatartás, és a tájékoztatásra szorítkozás, szemben a sajtóban megjelenő bírásról alkotott vélemények kommentálásával. Céлом, hogy a bíróság a sajtóban kizárólag az Alaptörvényben megfogalmazott igazságszolgáltatási tevékenységével összefüggően jelenjen meg.

[Kapcsolat a bírói testületekkel és érdekképviselői szervekkel]

A bírósági vezetők és bírói testületekkel kapcsolatát a Bszi. IX. fejezete mellett az igazgatási szabályzat IV. fejezet 4. pontja részletesen tartalmazza. Elsődlegesen megfogalmazott célom a jogszabályok és a készülő Etikai Kódex vonatkozó rendelkezéseinek a betartása és a betartatása, és a bevezetőben már alapvetésként megfogalmazott tisztelet megtartása e testületekkel.

Alapvető, a Bszi. 145. § (2) bekezdésében biztosított azon jog, hogy az összbírói értekezletet össze kell hívni, ha azt a bírák egyharmada kezdeményezi. Ahogy bevezető gondolatimban már kifejtettem nem engedhető meg, hogy a törvényszék elnöke akadályozza, partalanná tegye a bírói önigazgatás e legfőbb szervének működését. Természetesen adott esetben - mint minden jogszabály - értelmezést igényelhet a Bszi. 144.§-ának és a 145.§ (2) bekezdésének a kapcsolata, azaz, hogy milyen okból kezdeményezhető a bírák által az összbírói értekezlet összehívása, de ezt nem a törvényszék elnöke által kijelölt levezető elnök jogértelmezésére, hanem az ülést megelőzően a kezdeményező bírók, a bírói tanács és az érdekképviselői szerv vezetőségének a bevonásával kell elvégezni.

Az igazgatási vezető feladata a tárgyi eszközök biztosítása, az érdekképviselő és bírói testületek munkájának jogszabályi előírások szerinti segítése. Nagyobb hangsúlyt kell helyezni a szavazások titkosságának a biztosítására, így pl. – betartva az igazgatási szabályzatban előírtakat – összbírói értekezleten a titkos szavazások esetén a külön szavazóhelységben kialakított szavazófülke felállítását [igazgatási szabályzat 40/E.§ (1) bek.].

[Társszervekkel való kapcsolat]

Más bíróságokkal a kapcsolat két irányú. A Pécsi Ítéltáblával a polgári, illetőleg a büntető kollégium kapcsolata szoros, az együttműködés formái több évre visszamenőlegesen már kialakultak. Mind a polgári, mind a büntető kollégium az ítéltábla azonos kollégiumaival együttműködik. A Pécsi Törvényszék egyike azon nyolc törvényszéknek, ahol közigazgatási kollégium is működik, a közigazgatási ügyszak másodfoka pedig a fellebbezés és a felülvizsgálat tekintetében is a Kúria. 2020. április 1. napjától alakultak meg a közigazgatási kollégiumok, ez a fórumrendszer is azóta hatályos. A Kúriának a Közigazgatási Kollégiummal való kapcsolata a korábbi éveknek megfelelően szoros. A törvényszék közigazgatási kollégiumának vezetője de jure tagja a Kúria kollégiumának is, így az információ-áramlás gyors és pontos. A jövőben ezeket a már kiépült kapcsolatokat érdemes tovább erősíteni regionális és központi közös rendezvények, konferenciák, szakmai tanácskozások tartásával, az ítéltáblai kollégiumvezetők, illetőleg a kúriai kollégium képviselőinek a rendszeres meghívásával.

Pécs olyan város, ahol régóta működik, méghozzá jó hírű jogi kar. Az egyetemmel való kapcsolat hagyományosan jó. Az egyes kollégiumoknak és magának a Pécsi Törvényszéknek is van az egyetemmel együttműködési megállapodása, melyet a nemrég létrejött közigazgatási kollégium a vírushelyzet miatt még nem kötött meg, de kollégiumvezetőként már tárgyaltam erről a dékánnal, akivel egyébként is a kapcsolatom szoros, hiszen ő korábban a közigazgatási tanszék vezetője volt, és jelenleg is közigazgatási jogot oktat.

A társszervekkel, így Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzatával, az Ügyészséggel, Ügyvédi Kamarával, a Baranya Megyei Kormányhivatallal, a NAV Dél-dunántúli Igazgatóságával a kapcsolatok tudomásom szerint szintén kiépültek. Ezen kapcsolatok további működtetése, szorosabbá tétele, egyes részterületeken való együttműködés, képzésekben való közreműködés az igazságszolgáltatás működését gyorsító, színvonalát emelő kapcsolatok kialakítása és fenntartása

mindenképpen a törvényszék elnökének a feladata. Minden kapcsolatot, ami már több évre visszamenőlegesen és jól kiépült is lehet természetesen mélyíteni, ami a jövőben fontos feladat lesz.

[7] A bírák és igazságügyi alkalmazottak képzése

A Pécsi Törvényszéken működik oktatásfelelős, illetve a munkáját segítő igazságügyi alkalmazott. A központi, a regionális, és a helyi képzéseken a bírák és az igazságügyi alkalmazottak részvétele rendszeresen biztosított. Ezt a jövőben is fenn kell tartani. Fontos az önképzés támogatása is. Az erre szolgáló központi, OBH által meghirdetett ösztöndíj programok mellett mindenképpen támogatandó a bírák és igazságügyi alkalmazottak oktatással kapcsolatos, a kötelező képzésen túli önképzése. Ennek során törekedni kell arra, hogy amennyiben a képzés hosszabb időn át tartó távollétet jelent, pl. egy külföldi tanulmányút során, úgy ne kerüljenek hátrányba az itthon maradó ítélkező kollégák.

Az önképzésben résztvevő bírák és igazságügyi alkalmazottak esetében is, illetőleg a központi, regionális, és helyi képzésekben résztvevő bírák és igazságügyi alkalmazottak esetében is fontos, hogy a megszerzett tudást tovább tudják adni. Az elvárást mindenképpen meg kell fogalmazni a különböző speciális képzésekben résztvevő bírók és igazságügyi alkalmazottak esetében is. Az elméleti képzéseken túl mindenképpen támogatandó a gyakorlati képzések bevezetése. Az ítélkezés időszerűségének megtartása mellett alapvetően jó ötletnek tartottam a Kúria elnökének korábbi azon szándékát, hogy határozott időre - általában hat hónapra - első vagy másodfokon polgári, büntető, vagy közigazgatási ügyszakban ítélkező bírák a Kúrián tanácsba beosztva végezzenek ítélkező feladatokat. E kezdeményezés azonban később elhalt, illetőleg kifejezetten megszüntetésre került. Helyi szinten azonban érdemes újra felvetni ennek a lehetőségét, elsősorban a büntető és polgári ügyszakban: a járásbíróságokon ítélkező bírók esetében komoly tapasztalatszerzés lehet, ha ítélkezési tevékenységük megtartása mellett egy-egy ügy másodfokú intézésébe bevonjuk őket. A szakmai színvonal mindenképpen emelhető, és ez nem menne az időszerűség kárára.

Közigazgatási ügyszakban most alakul az oktatási rendszer. Szembesülni kellett azzal, hogy az ítélőtáblák köré csoportosuló oktatás nem működik, a Pécsi Ítélőtábla illetékességi területe Tolna, Baranya, Somogy és Zala Megyére terjed ki, a Pécsi Törvényszék Közigazgatási Kollégiumának illetékességi területe pedig csak Tolna, Somogy és Baranya Megyére. Zala Megye már a Veszprémi Törvényszék Közigazgatási Kollégiumának illetékessége alá tartozik. Közigazgatási bírák, az ország nyolc közigazgatási kollégiummal rendelkező törvényszékén ítélkeznek első fokon, másodfokon pedig a Kúria jár el. Az ítélőtáblák közigazgatási ügyszakos képzésbe csatlakozni nem tudnak, hiszen a táblákon csak polgári- gazdasági- munkaügyi és büntető ítélkezés folyik. Ebből következően első alkalommal idén tavasszal kialakulni látszik egy olyan rendszer, amelyben a keleti országrészben, Miskolc, Szeged és Debrecen, a nyugati országrészben Győr, Veszprém és Pécs, a központi régióban pedig a Fővárosi és a Budapestkörnyéki Törvényszék Közigazgatási Kollégiumai összefognak, és regionális képzéseket tartanak. Ez azért is indokolt, mert a több megyére kiterjedő illetékességű közigazgatási kollégiumok esetében csak az adott kollégium tagjai érintettek az oktatással, képzéssel és a szakmai tapasztalatszere mindenképpen fontos a többi, területileg hozzájuk közel álló közigazgatási kollégiummal.

A képzésekben a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karával való fentiekben már részletezett együttműködés alapján az egyetemnek is helye lehet, hiszen az ott felhalmozódott elméleti tudás a gyakorlatban nagy segítségül szolgálhat.

A képzéssel kapcsolatos tervek között nem lehet elégszer hangsúlyozni az új eljárási kódexek minél alaposabb és stabilabb tudását eredményező oktatását. Álláspontom szerint amennyiben az ítélkezés hatékonysága, időszerűsége és színvonalának emelése a legfőbb cél, elsődleges, rövidtávon megvalósítandó feladat ezen eljárási rezsimek elmélyült ismeretéhez szükséges képzések előtérbe helyezése mindhárom ügyszakban.

Sajátos helyzetben van az Ítéltábla Munkaügyi Kollégiuma. Kinevezett kollégiumvezetővel rendelkezik, aki maga nagy szakmai tapasztalatokkal bír a munkaügyi ítélkezés tekintetében, azonban az ügyelosztási rendnek megfelelően a Pécsi Törvényszéken jelenleg egy munkaügyi ügyszakos bíró, és két közigazgatási ügyszakos bíró ítélkezik munkaügyben, utóbbiak azonban csak 25 %-os kiosztás mellett. Amíg ez a helyzet fennáll a kollégiumok közötti átjárást biztosítani kell a kizárólag munkaügyet tárgyaló, és a munkaügyi ügyszakban csak részben beosztott két bíró képzését az ítélőtáblai regionális képzésekben a továbbra is biztosítani kell.

Az Alkotmánybíróság szerepe és jelentősége nem kerülhető meg egy demokratikus jogállamban. Ahogyan Eötvös József fogalmazott egy „legfőbb törvényszék” szükségessége mellett érvelve: „míg az alkotmány fennáll, s a törvény nincs eltörölve, a bíró egyes esetekre kimondott ítélete fölötté áll a törvényhozás akaratának, fölötté az uralkodó hatalmának. A bírói hatalom e fensősége nem egyéb a törvények fensőségénél.” Az alkotmányjogi panasz intézményének bevezetésével az Alkotmánybíróság bár több döntésében kifejtette, hogy nem kíván „szuperbíróssággá” válni, de amolyan legfőbb, utolsó fokon eljáró semmitősszékké vált, amely elengedhetetlenné teszi mindegyik ügyszakban az alapjogi gondolkodás elmélyítését. Ahogyan a Kúria egyik eseti döntésében [Kpkf.IV.37.133/2018/2.] nemrégiben rámutatott: az Abtv. 39.§ (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság döntése mindenkre nézve kötelező kivéve, ha az Abtv. eltérően nem rendelkezik. Ezért a Kúria kiemelten vizsgálta a perben egy olyan AB határozatot, amely az ügyben irányadó eseti döntéseket követően született, és tekintettel arra, hogy azok meghozatalakor még nem lehettek az Alkotmánybíróság álláspontjára figyelemmel, alkalmazásukat részben el is vetette. Fentiek tükrében talán nem igényel külön magyarázatot, hogy miért tartom fontosnak, hogy a jövőben a bírók képzésekor alapjogi ismereteik bővítésére is hangsúly helyeződjön.

[8] Záró gondolatok

Bibó István „Az államhatalmak elválasztása egykor és most” címet viselő 1947. január 13-án elhangzott akadémiai székfoglalójában a következőket mondta: „Érintetlenül érvényes a bírói hatalom függetlenségének az elve: minden azótai tapasztalat csak megerősítette azt, hogy a bíráskodás funkciója a hatalomkoncentráció legkisebb érintésétől óhatatlanul megromlik. Fordítva azonban nem áll: a bírói ellenőrzés, minthogy nem a hatalomkoncentráció oldaláról indul ki, egyáltalán nem ártalmas.”

Egy törvényszék elnökének nincst más feladata, mint a független, szabad, magas színvonalú és időszerű ítélkezés feltételeinek a garantálása. Ebben a törekvésben nem csak a bírák, hanem a jogkereső állampolgárok, sőt közvetve az egész társadalom alapvető érdeke nyilvánul meg: független igazságszolgáltatás nélkül jogállam sem képzelhető el. E feladat azonban rendkívül összetett: elengedhetetlen fenti cél eléréséhez a bírói kar kohéziójának az erősítése, a tisztelet, egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség biztosítása. Annak elősegítése, hogy maga a bíróság járjon elől a jogszabályok betartásában. Ahogy Moór Gyula fogalmazott Jogfilozófia című munkájában: „a jogalkalmazó a jogszabálynak az a címzettje, aki a jogszabályt valósággal követi is.” A jogszabályok betartása és betartatása tehát nem elválasztható feladat. Ahogyan pályaművemben is több helyütt megfogalmaztam, a bíróság vezetőinek különösen is jó példával kell elől járniuk a jogszabályokban előírt kötelezettségük teljesítésével.

Ahogy Szent Ágoston fogalmazott A boldog életről és a szabad akaratról című művében „Az az igazságos, hogy minden tökéletesen elrendezett legyen.” A rend megtartása a jogszabályok betartásán alapulhat csak. A rend teremti meg azt a nyugalmat, amelynek talajából a független, szabad, magas színvonalú és időszerű ítélkezés szárba szökkenhet.

[9] Mellékletek

1. sz. táblázat

Pécsi Törvényszék, összes járásbíróság

A létszámadatok és a bírói egyéni adatszolgáltatás adatai, 2019-2020

Ügyszak	a havi átlagos engedélyezett bírói létszám			a havi átlagos dolgozó* bírói létszám			a tárgyaló bírák havi átlagos száma		
	2019	2020	változás, %	2019	2020	változás, %	2019	2020	változás, %
Polgári			-			-	19,9	17,9	90,0
Gazdasági			-			-	1,1	1,0	89,2
Büntető			-			-	14,9	14,9	100,0
Összesen	-	-	-	-	-	-	35,9	33,8	94,1

Ügyszak	a kitűzött perek száma összesen			a tárgyalat perek száma összesen			a tárgyalási napok száma összesen		
	2019	2020	változás, %	2019	2020	változás, %	2019	2020	változás, %
Polgári	6 969	5 764	82,7	6 124	4 299	70,2	1 788	1 295	72,4
Gazdasági	412	295	71,6	365	208	57,0	95	61	64,2
Büntető	3 194	2 459	77,0	2 786	1 856	66,6	1 254	920	73,4

* dolgozó bírói létszám = engedélyezett létszám - be nem töltött álláshely - tartósan távol levők száma +/- kirendelt bírák száma

2. sz. táblázat

Pécsi Törvényszék, összes járásbíróság

Az egy tárgyaló bírói létszámra vetített ügyforgalmi és tárgyalási adatok, 2019-2020

Ügyszak	Az érkezett			A befejezett			A folyamatban lévő peres ügyek egy tárgyaló bíróra eső száma		
	peres ügyek egy tárgyaló bíróra eső havi átlagos száma								
	2019	2020	változás az előző évhez képest, %	2019	2020	változás az előző évhez képest, %	2019	2020	változás az előző évhez képest, %
Polgári	17,2	17,4	100,8	17,9	16,8	93,8	82,3	98,4	119,6
Gazdasági	17,4	17,3	99,1	17,6	15,8	90,1	96,4	125,3	129,9
Büntető	7,4	7,0	95,1	7,8	7,0	89,3	40,1	40,0	99,7

Ügyszak	A kitűzött peres ügyek			A tárgyalat peres ügyek			A tárgyalási napok		
	egy tárgyaló bíróra eső havi átlagos száma								
	2019	2020	változás az előző évhez képest, %	2019	2020	változás az előző évhez képest, %	2019	2020	változás az előző évhez képest, %
Polgári	29,2	26,9	91,9	25,7	20,0	78,0	7,5	6,0	80,5
Gazdasági	30,9	24,8	80,3	27,4	17,5	63,9	7,1	5,1	72,0
Büntető	17,8	13,7	77,0	15,6	10,4	66,6	7,0	5,1	73,4

3. sz. táblázat

Pécsi Törvényszék, Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság

A létszámadatok és a bírói egyéni adatszolgáltatás adatai, 2019-2020

Ügyszak	a havi átlagos engedélyezett bírói létszám			a havi átlagos dolgozó* bírói létszám			a tárgyaló bírák havi átlagos száma		
	2019	2020	változás, %	2019	2020	változás, %	2019	2020	változás, %
Közigazgatási			-			-	6,1	8,0	131,8
Munkaügyi			-			-	2,8	2,1	74,2
Összesen			-			-	8,9	10,1	113,5

Ügyszak	a kitűzött perek száma összesen			a tárgyalat perek száma összesen			a tárgyalási napok száma összesen		
	2019	2020	változás, %	2019	2020	változás, %	2019	2020	változás, %
Közigazgatási	997	233	23,4	880	197	22,4	362	83	22,9
Munkaügyi	378	103	27,2	321	85	26,5	142	43	30,3

* dolgozó bírói létszám = engedélyezett létszám - be nem töltött álláshely - tartósan távol levők száma +/- kirendelt bírák száma

6. sz. táblázat

Pécsi Törvényszék

Első fok

A létszámadatok és a bírói egyéni adatszolgáltatás adatai, 2019-2020

Ügyszak	a havi átlagos engedélyezett bírói létszám			a havi átlagos dolgozó* bírói létszám			a tárgyaló bírák havi átlagos száma		
	2019	2020	változás, %	2019	2020	változás, %	2019	2020	változás, %
Civilisztikai**			-			-	4,2	4,0	96,2
Büntető			-			-	1,7	2,3	134,1
Katonai			-			-			-
Összesen			-			-	5,9	6,3	107,1

Ügyszak	a kitűzött perek száma összesen			a tárgyalat perek száma összesen			a tárgyalási napok száma összesen		
	2019	2020	változás, %	2019	2020	változás, %	2019	2020	változás, %
Civilisztikai**	580	336	57,9	503	227	45,1	276	151	54,7
Büntető	167	166	99,4	139	143	102,9	116	120	103,4
Katonai			-			-			-

* dolgozó bírói létszám = engedélyezett létszám - be nem töltött álláshely - tartósan távol levők száma +/- kirendelt bírák száma

** Csak a polgári és gazdasági ügyszak adatait tartalmazza

7. sz. táblázat

Pécsi Törvényszék

Másodfok

A létszámadatok és a bírói egyéni adatszolgáltatás adatai, 2019-2020

Ügyszak	a havi átlagos engedélyezett bírói létszám			a havi átlagos tényleges bírói létszám			a tárgyaló tanácsok havi átlagos száma		
	2019	2020	változás, %	2019	2020	változás, %	2019	2020	változás, %
Civilisztikai			-			-	1,7	1,6	92,9
Büntető			-			-	1,6	1,7	104,4
Összesen			-			-	3,3	3,3	98,5

Ügyszak	a kitűzött perek száma összesen			a tárgyalat perek száma összesen			a tárgyalási napok száma összesen		
	2019	2020	változás, %	2019	2020	változás, %	2019	2020	változás, %
Civilisztikai	518	352	68,0	489	285	58,3	132	100	75,8
Büntető	274	139	50,7	254	82	32,3	88	42	47,7

8. sz. táblázat

Pécsi Törvényszék

Másodfok

A létszámadatok és a bírói egyéni adatszolgáltatás adatai, 2019-2020

Ügyszak	Az érkezett			A befejezett			A folyamatban lévő peres ügyek egy tárgyaló tanácsra eső száma		
	peres ügyek egy tárgyaló tanácsra eső havi átlagos száma								
	2019	2020	változás az előző évhez képest, %	2019	2020	változás az előző évhez képest, %	2019	2020	változás az előző évhez képest, %
Civilisztikai	18,7	14,7	78,6	21,7	17,0	78,2	57,1	34,2	59,9
Büntető	14,9	11,1	74,7	15,2	12,4	81,7	67,5	49,1	72,7

Ügyszak	A kitűzött peres ügyek			A tárgyalat peres ügyek			A tárgyalási napok		
	egy tárgyaló tanácsra eső havi átlagos száma								
	2019	2020	változás az előző évhez képest, %	2019	2020	változás az előző évhez képest, %	2019	2020	változás az előző évhez képest, %
Civilisztikai	25,4	18,6	73,1	24,0	15,0	62,7	6,5	5,3	81,5
Büntető	14,3	6,9	48,6	13,2	4,1	30,9	4,6	2,1	45,7

9. sz. táblázat

Pécsi Törvényszék

Járásbíróságok ügyforgalma összesen, 2019. év

Megnevezés		Peres ügyek					Nemperes ügyek					Mind- összesen
		polgári	gazdasági	büntető	szabálysértési	összesen	polgári	bíróági végrehajtási ügyek	gazdasági	büntető	szabálysértési	
Érkezett ügyek száma	összesen	4 108	232	1 316	1 702	7 358	1 434	4 829	0	2 906	4 416	20 943
Befejezett ügyek száma	összesen	4 269	234	1 405	1 694	7 602	1 426	4 784	0	2 983	4 379	21 174
Folyamatban lévő ügyek száma	összesen	1 635	107	599	72	2 413	80	507	0	192	399	3 591

Az 1 éven belül befejezett perek	száma	a befejezett perekből	3 758	188	1 021	1 693	6 660
----------------------------------	-------	-----------------------	-------	-----	-------	-------	-------

A 2 éven túl folyamatban lévő perek száma*	száma	a folyamatban lévő perekből	114	5	93	0	212
--	-------	-----------------------------	-----	---	----	---	-----

Az 5 éven túl folyamatban lévő perek száma	száma	a folyamatban lévő perekből	4	0	0	0	4
--	-------	-----------------------------	---	---	---	---	---

* Tartalmazza az 5 éven túl folyamatban maradt peres ügyek számát is.

10. sz. táblázat

Pécsi Törvényszék
Járásbíróságok ügyforgalma összesen, 2020. év

Megnevezés		Peres ügyek					Nemperes ügyek					Mind- összesen	
		polgári	gazdasági	büntető	szabály- sértési	Összesen	polgári	bíróági végre- hajtási ügyek	gazdasági	büntető	szabály- sértési		Összesen
Érkezett ügyek száma	Összesen	3 728	205	1 252	1 723	6 908	1 912	5 152	3	3 591	6 211	16 869	23 777
	2019. év százalékában	90,7	88,4	95,1	101,2	93,9	133,3	106,7	-	123,6	140,6	124,2	113,5
Befejezett ügyek száma	Összesen	3 603	188	1 254	1 715	6 760	1 867	5 145	3	3 499	5 964	16 478	23 238
	2019. év százalékában	84,4	80,3	89,3	101,2	88,9	130,9	107,5	-	117,3	136,2	121,4	109,7
Folyamatban lévő ügyek száma	Összesen	1 760	124	597	80	2 561	125	514	0	284	646	1 569	4 130
	2019. év százalékában	107,6	115,9	99,7	111,1	106,1	156,3	101,4	-	147,9	161,9	133,2	115,0

Az 1 éven belül befejezett perek	száma	a befejezett perekből	3 106	143	996	1 715	5 960
	aránya,%		86,2	76,1	79,4	100,0	88,2
	bef. változása		előző év=100,0	82,7	76,1	97,6	101,3

A 2 éven túl folyamatos perek*	száma	a folyamatban lévő perekből	85	6	3	0	94
	aránya,%		4,8	4,8	0,5	0,0	3,7
	ügyhár. változása		előző év=100,0	74,6	120,0	3,2	-

Az 5 éven túl folyamatos perek	száma	a folyamatban lévő perekből	6	0	0	0	6
	aránya,%		0,3	0,0	0,0	0,0	0,2
	ügyhár. változása		előző év=100,0	150,0	-	-	-

* Tartalmazza az 5 éven túl folyamatban maradt peres ügyek számát is.

11. sz. táblázat

Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ügyforgalma, 2019. év

Megnevezés		Peres ügyek			Nemperes ügyek				Mind-összesen
		közigazgatási	munkaügyi	összesen	közigazgatási	munkaügyi	bíróági végrehajtási ügyek	összesen*	
Érkezett ügyek száma	összesen	963	286	1249	125	15	55	140	1 444
Befejezett ügyek száma	összesen	1 003	300	1303	124	14	55	138	1 496
Folyamatban lévő ügyek száma	összesen	237	106	343	9	1	4	10	357
Az 1 éven belül befejezett perek	száma	a befejezett perekből	958	282	1240				
A 2 éven túl folyamatos perek**	száma	a folyamatban lévő perekből	0	1	1				
Az 5 éven túl folyamatos perek	száma	a folyamatban lévő perekből	0	0	0				

* Bíróági végrehajtási ügyek nélkül.

** Tartalmazza az 5 éven túl folyamatban maradt peres ügyeket

12. sz. táblázat

Pécsi Törvényszék Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ügyforgalma, 2020. év									
Megnevezés		Peres ügyek			Nemperes ügyek				Mind-összesen
		közigazgatási	munkaügyi	összesen	közigazgatási	munkaügyi	bírószági végrehajtási ügyek	összesen*	
Érkezett ügyek száma***	összesen	245	55	300	26	6	9	32	341
	2019. év százalékában	-	-	-	-	-	-	-	-
Befejezett ügyek száma****	összesen	482	161	643	35	7	13	42	698
	2019. év százalékában	-	-	-	-	-	-	-	-
Az 1 éven belül befejezett perek****	száma	a befejezett perekből		472	155	627			
	aránya, %			97,9	96,3	97,5			
	be f. változása	előző év=100,0		-	-	-			

* Bírószági végrehajtási ügyek nélkül.

*** Az érkezés ügyforgalmi adatai a 2020. január 1. – március 31. közötti időszakra vonatkoznak, a 2019. éves adatokkal nem vethetők össze.

**** A befejezés ügyforgalmi és időszertiségi adatai a 2020. január 1. – március 31. közötti időszakban ténylegesen befejezett ügyek mellett tartalmazzák azokat az ügyeket is, amelyeket a megszűnt bíróságok a hatásköri változásokra tekintettel – technikai kivezetés mellett – a törvényszékeknek átadtak. Az összehasonlítás a 2019. éves adatokkal ezért nem ad valós képet.

13. sz. táblázat

Pécsi Törvényszék Másodfokú ügyek ügyforgalma, 2019. év																
Megnevezés		Peres ügyek							Nemperes ügyek						Egyéb ügyek ¹	Mind- összesen
		polgári	gazdasági	büntető	szabálysértési	közigazgatási	munkaügyi	összesen	polgári	gazdasági	büntető	közigazgatási	munkaügyi	összesen		
Érkezett ügyek száma	összesen	308	37	286	13	0	37	681	684	17	520	0	15	1 236	95	2 012
Befejezett ügyek száma	összesen	360	47	292	13	0	36	748	678	17	510	0	16	1 221	95	2 064
Folyamatban lévő ügyek száma	összesen	80	5	108	0	0	12	205	46	2	28	0	0	76	2	283
A 6 hónapon belül befejezett perek	száma	a befejezett perekből		313	42	216	13	0	34	618						
Az 1 éven túl folyamatos perek	száma	a folyamatban lévő perekből		1	0	0	0	0	0	1						

a érkezett elsőfokú ügyek - minden ügyszakban

14. sz. táblázat

Pécsi Törvényszék
Másodfokú ügyek ügyforgalma, 2020. év

Megnevezés		Peres ügyek							Nemperes ügyek						Egyéb ügyek ¹	Mind-összesen
		polgári	gazdasági	büntető	szabálysértési	közigazgatási	munka-ügyi	összesen	polgári	gazdasági	büntető	közigazgatási	munka-ügyi	összesen		
Érkezett ügyek száma	összesen	256	16	223	10	0	7	512	710	4	664	0	0	1 382	78	1 972
	2019. év számlájában	83,1	43,2	78,0	76,9	-	18,9	75,2	103,8	23,5	128,5	-	0,0	111,8	82,1	98,0
Befejezett ügyek száma	összesen	282	21	249	10	0	19	581	709	5	663	0	0	1 377	66	2 024
	2019. év számlájában	78,3	44,7	85,3	76,9	-	52,8	77,7	104,6	29,4	130,0	-	0,0	112,8	69,5	98,1
Folyamatban lévő ügyek száma	összesen	54	0	82	0	0	0	136	47	1	33	0	0	81	14	231
	2019. év számlájában	67,5	0,0	75,9	-	-	0,0	66,3	102,2	50,0	117,0	-	-	106,6	700,0	81,6
A 6 hónapon belül befejezett perek	száma	252	21	161	10	0	19	463								
	aránya, %	89,4	100,0	64,7	100,0	-	100,0	81,1								
	előző év=100,0	80,5	50,0	74,3	76,9	-	55,9	74,9								
A 1 éven túl folyamatos perek	száma	3	0	1	0	0	0	4								
	aránya, %	5,6	-	1,2	-	-	-	2,9								
	előző év=100,0	300,0	-	-	-	-	-	400,0								

¹ Egyéb ügyek a másodfokú érkeztet elsőfokú ügyek - minden országban

15.sz. táblázat

Pécsi Törvényszék
Elsőfokú ügyek ügyforgalma, 2019. év

Megnevezés		Peres ügyek						Nemperes ügyek										Mind-összesen
		polgári	gazdasági	közigazgatási	büntető (katonai nélkül)	katonai tanácsok	összesen	polgári	gazdasági	közigazgatási	büntető (katonai nélkül)	katonai tanácsok	összesen	csőd- és felszámolási eljárások ¹	cégügyek ²	BV ügyek ³	Végrehajtási ügyek	
Érkezett ügyek száma	összesen	161	41	0	30		232	2204	0	0	112		2316	282	745	1992	56	12101 (1233)
Befejezett ügyek száma	összesen	223	40	0	34		299	2158	0	0	110		2268	321	754	1947	50	12131 (1243)
Folyamatban lévő ügyek száma	összesen	71	18	0	24		113	93	0	0	5		98	302	545	301	9	1255 (136)
Az 1 éven belül befejezett perek	száma	114	23	0	16		155											
A 2 éven túl folyamatos perek	száma	19	2	0	8		30											
Az 5 éven túl folyamatos perek	száma	3	0	0	1		4											

Tartalmazza az Fpk., Fpkh., Apk., Vpk., Vpkh., Tpk. és a Cspk., Cspkh. ügyeket
Tartalmazza a Cg., Cgt., Kt., Vgk., Tpk. ügyeket
Szimbólumok: BV minta minőség oldal: összesen

16. sz. táblázat

Pécsi Törvényszék
Elsőfokú ügyek ügyforgalma, 2020. év

Megnevezés	Peres ügyek							Nemperes ügyek										Nemlételem		
	polgári	gazdasági	közigazgatási	munkaügyi ¹	büntető (katonai kivétel)	katonai	összesen	polgári	gazdasági	közigazgatási	munkaügyi	büntető (katonai kivétel)	katonai	összesen	csúdt- és feladóművelet ²	célgépek ³	IV. ügyek ⁴		Végrehajtási ügyek	Összesen
Érkezett ügyek száma	összesen	191	51	1 814	321	63	2 444	1 080	0	183	10	160		1 444	241	6 754	1 838	92	10 389	12 831
	2019. év az előző évhez képest	138,0	129,3	-	-	216,7	-	1053,4	49,0	-	-	-	142,0	-	62,3	85,1	90,0	93,3	164,3	85,0
Befejezett ügyek száma	összesen	180	30	1 333	219	59	1 821	1 123	0	168	18	160		1 468	307	7 080	1 999	91	10 941	13 761
	2019. év az előző évhez képest	82,1	97,5	-	-	173,5	-	609,4	52,0	-	-	-	145,0	-	64,7	95,0	93,1	102,7	192,6	102,7
Folyamatban lévő ügyek száma	összesen	70	21	491	102	36	735	31	0	17	1	1		74	236	219	160	10	699	143
	2019. év az előző évhez képest	107,0	177,0	-	-	125,0	-	650,4	54,0	-	-	-	100,0	-	75,5	78,1	40,3	53,2	111,1	55,7
Az 1 éven belül befejezett peres	száma	113	34	1 200	205	40	1 690													
	arány, %	61,8	87,2	97,8	97,8	78,0	97,8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	aktív és=100,0	100,0	136,0	-	-	287,5	-	1000,0												
A 2 éven belül folyamatban peres ⁵	száma	17	2	0	2	0	21													
	arány, %	22,6	6,3	0,0	20,0	0,0	3,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	aktív és=100,0	89,5	66,7	-	-	75,0	-	90,0												
Az 5 éven belül folyamatban peres	száma	2	0	0	0	0	2													
	arány, %	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	aktív és=100,0	66,7	-	-	-	0,0	-	50,0												

¹ Tartalmazza az Fpb., Fpbk., Apk., Vpk., Vpbk., Tpk. és Cpkk. ügyeket² Tartalmazza a Cg., Cgk., Cgk., Vpk., Tpk. ügyeket³ Számított mérték: Bf. mérték/összes eldől: összesen⁴ Tartalmazza az 5 éven belül befejezett peres ügyeket

* 2020. április 1. napján előző évi ügyek száma, amely tartalmazza a közigazgatási és munkaügyi bírósági által bejuttatott ügyeket

17. sz. táblázat

Pécsi Törvényszék

Járásbíróság és törvényszék másodfok viszonylata (civilisztikai és büntető ügyszakban)

	Járásbíróságon befejezett peres ügyek száma 2020-ban	Törvényszék másodfokra érkezett peres ügyek száma 2020-ban	Fellebbezési viszonzyszám	Törvényszék másodfokon befejezett peres ügyek száma 2020-ban	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
					db	%	db	%	db	%	db	%
büntető	1 254	223	0,178	249	69	27,7%	134	53,8%	11	4,4%	35	14,1%
civil	3 791	272	0,072	303	161	53,1%	90	29,7%	27	8,9%	25	8,3%
polgári	3 603	256	0,071	282	144	51,1%	87	30,9%	26	9,2%	25	8,9%
gazdasági	188	16	0,085	21	17	81,0%	3	14,3%	1	4,8%	0	0,0%

Törvényszék és ítélőtábla viszonylata (civilisztikai és büntető ügyszakban)

	Törvényszéken befejezett peres ügyek száma 2020-ban	Ítélőtáblára érkezett peres ügyek száma 2020-ban*	Fellebbezési viszonzyszám	Ítélőtáblán befejezett peres ügyek száma 2020-ban	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
					db	%	db	%	db	%	db	%
büntető (+kat.)	59	17	0,288	14	4	28,6%	9	64,3%	0	0,0%	1	7,1%
civil	225	35	0,156	49	21	42,9%	22	44,9%	2	4,1%	4	8,2%
polgári	186	29	0,156	44	17	38,6%	21	47,7%	2	4,5%	4	9,1%
gazdasági	39	6	0,154	5	4	80,0%	1	20,0%	0	0,0%	0	0,0%
büntető másodfok*	249	3	0,012	6	3	50,0%	1	16,7%	1	16,7%	1	16,7%

*büntető másodfokú ügyek esetében az ítélőtáblára érkezett harmadfokú büntető peres ügyek számát kell megadni.

Elsőfok és másodfok viszonylata* (közigazgatási és munkaügyi ügyszakban)

	Elsőfokon befejezett peres ügyek száma 2020-ban	Másodfokra érkezett peres ügyek száma 2020-ban	Fellebbezési viszonzyszám	Másodfokon befejezett peres ügyek száma 2020-ban	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
					db	%	db	%	db	%	db	%
civil	1 630	30	0,018	25	20	80,0%	4	16,0%	1	4,0%	0	0,0%
közigazgatási	1 392	0	0,000	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
munkaügyi	238	30	0,126	25	20	80,0%	4	16,0%	1	4,0%	0	0,0%

* A hatásköri vagy illetékességi változás során átadott, illetve átvett ügyek kivételével (a technikai érkezés és befejezés kivételével)

Kúriai felülvizsgálat

	Kúriáról visszaérkezett felülvizsgálati indítványok száma (db)	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
		db	%	db	%	db	%	db	%
büntető (+kat.)	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
civil	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
polgári	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
gazdasági	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
közigazgatási	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
munkaügyi	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%

18. .sz. táblázat

Pécsi Törvényszék				
Járásbíróság és törvényszék másodfok viszonylata (civilisztikai és büntető ügyszakban)				
	Helyben hagyás	Megváltoztatás	Hatályon kívül helyezés	Egyéb
büntető	69	134	11	35
civil	161	90	27	25
polgári	144	87	26	25
gazdasági	17	3	1	0
Törvényszék és ítélőtábla viszonylata (civilisztikai és büntető ügyszakban)				
	Helyben hagyás	Megváltoztatás	Hatályon kívül helyezés	Egyéb
büntető (+kat.)	4	9	0	1
civil	21	22	2	4
polgári	17	21	2	4
gazdasági	4	1	0	0
büntető másodfok	3	1	1	1
Elsőfok és másodfok viszonylata (közigazgatási és munkaügyi ügyszakban)				
	Helyben hagyás	Megváltoztatás	Hatályon kívül helyezés	Egyéb
civil	20	4	1	0
közigazgatási	0	0	0	0
munkaügyi	20	4	1	0

19. sz. táblázat

Pécsi Törvényszék			Érkezett összesen		Érkezett összesen	
	2019	2020		2019	2020	
Járásbíróságok+KMB	22 440	24 147	Járásbíróságok+KMB	100,0	107,6	
Járásbíróságok+KMB, szabálysértés nélkül	16 322	16 213	Járásbíróságok+KMB, szabálysértés nélkül	100,0	99,3	
Törvényszék, első fok	12 333	12 833	Törvényszék, első fok	100,0	104,1	
Törvényszék, másodfok	2012	1972	Törvényszék, másodfok	100,0	98,0	
Összesen	36 785	38 952	Összesen	100,0	105,9	
Összesen, szabálysértés nélkül	30 667	31 018	Összesen, szabálysértés nélkül	100,0	101,1	
Befejezett összesen			Befejezett összesen		Befejezett összesen	
	2019	2020		2019	2020	
Járásbíróságok+KMB	22 719	23 967	Járásbíróságok+KMB	100,0	105,5	
Járásbíróságok+KMB, szabálysértés nélkül	16 646	16 288	Járásbíróságok+KMB, szabálysértés nélkül	100,0	97,8	
Törvényszék, első fok	12 430	12 767	Törvényszék, első fok	100,0	102,7	
Törvényszék, másodfok	2064	2024	Törvényszék, másodfok	100,0	98,1	
Összesen	37 213	38 758	Összesen	100,0	104,2	
Összesen, szabálysértés nélkül	31 140	31 079	Összesen, szabálysértés nélkül	100,0	99,8	
Folyamatban lévő összesen			Folyamatban lévő összesen		Folyamatban lévő összesen	
	2019	2020		2019	2020	
Járásbíróságok+KMB	3 959	4 139	Járásbíróságok+KMB	100,0	104,5	
Járásbíróságok+KMB, szabálysértés nélkül	3 488	3 413	Járásbíróságok+KMB, szabálysértés nélkül	100,0	97,8	
Törvényszék, első fok	1 368	1 434	Törvényszék, első fok	100,0	104,8	
Törvényszék, másodfok	283	231	Törvényszék, másodfok	100,0	81,6	
Összesen	5 610	5 804	Összesen	100,0	103,5	
Összesen, szabálysértés nélkül	5 139	5 078	Összesen, szabálysértés nélkül	100,0	98,8	
Érkezett peres			Érkezett peres		Érkezett peres	
	2019	2020		2019	2020	
Járásbíróságok+KMB	8607	7208	Járásbíróságok+KMB	100,0	83,7	
Járásbíróságok+KMB, szabálysértés nélkül	6 905	5 485	Járásbíróságok+KMB, szabálysértés nélkül	100,0	79,4	
Törvényszék, első fok	232	2444	Törvényszék, első fok	100,0	1 053,4	
Törvényszék, másodfok	681	512	Törvényszék, másodfok	100,0	75,2	
Összesen	9520	10 164	Összesen	100,0	106,8	
Összesen, szabálysértés nélkül	7818	8441	Összesen, szabálysértés nélkül	100,0	108,0	
Befejezett peres			Befejezett peres		Befejezett peres	
	2019	2020		2019	2020	
Járásbíróságok+KMB	8905	7403	Járásbíróságok+KMB	100,0	83,1	
Járásbíróságok+KMB, szabálysértés nélkül	7211	5688	Járásbíróságok+KMB, szabálysértés nélkül	100,0	78,9	
Törvényszék, első fok	299	1822	Törvényszék, első fok	100,0	609,4	
Törvényszék, másodfok	748	581	Törvényszék, másodfok	100,0	77,7	
Összesen	9952	9806	Összesen	100,0	98,5	
Összesen, szabálysértés nélkül	8258	8091	Összesen, szabálysértés nélkül	100,0	98,0	
Folyamatban lévő peres			Folyamatban lévő peres		Folyamatban lévő peres	
	2019	2020		2019	2020	
Járásbíróságok+KMB	2756	2 561	Járásbíróságok+KMB	100,0	92,9	
Járásbíróságok+KMB, szabálysértés nélkül	2 684	2 481	Járásbíróságok+KMB, szabálysértés nélkül	100,0	92,4	
Törvényszék, első fok	113	735	Törvényszék, első fok	100,0	650,4	
Törvényszék, másodfok	205	136	Törvényszék, másodfok	100,0	66,3	
Összesen	3074	3 432	Összesen	100,0	111,6	
Összesen, szabálysértés nélkül	3 002	3352	Összesen, szabálysértés nélkül	100,0	111,7	
Az egy éven - másodfokon 6 hónapon belül - befejezett peres ügyek (2020. év)			Az egy éven - másodfokon 6 hónapon belül befejezett peres ügyek		Az egy éven - másodfokon 6 hónapon belül befejezett peres ügyek	
	1 éven túl befejezett peres ügyek	1 éven - másodfokon 6 hónapon belül befejezett peres ügyek		1 éven túl befejezett peres ügyek	1 éven - másodfokon 6 hónapon belül befejezett peres ügyek	
Járásbíróságok+KMB	816	6 587	Járásbíróságok+KMB	816	6 587	
Törvényszék, első fok	132	1690	Törvényszék, első fok	132	1690	
Törvényszék, másodfok	118	463	Törvényszék, másodfok	118	463	
Összesen	1 066	8 740	Összesen	1 066	8 740	
Befejezett peres ügyek összesen			Befejezett peres ügyek összesen		Befejezett peres ügyek összesen	
	2019	2020		2019	2020	
Járásbíróságok+KMB	7 403		Járásbíróságok+KMB	7 403		
Törvényszék első fok	1822		Törvényszék első fok	1822		
Törvényszék másodfok	581		Törvényszék másodfok	581		
Összesen	9 806		Összesen	9 806		
Folyamatban lévő peres ügyek (2020. év)			Folyamatban lévő peres ügyek (2020. év)		Folyamatban lévő peres ügyek (2020. év)	
	2 éven - másodfokon 1 éven - belül folyamatban lévő perek	2 éven - másodfokon 1 éven - túl folyamatban lévő perek		2 éven - másodfokon 1 éven - belül folyamatban lévő perek	2 éven - másodfokon 1 éven - túl folyamatban lévő perek	
Járásbíróságok	2467	94	Járásbíróságok	2467	94	
Törvényszék első fok	708	27	Törvényszék első fok	708	27	
Törvényszék, másodfok	132	4	Törvényszék, másodfok	132	4	
Összesen	3307	125	Összesen	3307	125	
Folyamatban lévő összes peres			Folyamatban lévő összes peres		Folyamatban lévő összes peres	
	2019	2020		2019	2020	
Járásbíróságok+KMB	2 561		Járásbíróságok+KMB	2 561		
Törvényszék, első fok	735		Törvényszék, első fok	735		
Törvényszék, másodfok	136		Törvényszék, másodfok	136		
Összesen	3 432		Összesen	3 432		

20.

SZ.

Az ügy tárgya	Érkezett			Befejezett			Folyamatban lévő		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Járásbíróságok									
Polgári per	4 130	4 108	3 728	4 846	4 269	3 603	1 796	1 635	1 760
Gazdasági per	238	232	205	297	234	188	109	107	124
Büntető per	1 382	1 316	1 252	1 677	1 405	1 254	688	599	597
Szabálysértési per	1 724	1 702	1 723	1 722	1 694	1 715	64	72	80
Polgári nemperes	1 197	1 434	1 912	1 210	1 426	1 867	72	80	125
Bírószági végrehajtási ügyek	6 173	4 829	5 152	6 185	4 784	5 145	462	507	514
Gazdasági nemperes	2	0	3	5	0	3	0	0	0
Büntető nemperes	2 427	2 906	3 591	2 369	2 983	3 499	269	192	284
Szabálysértési nemperes	4 180	4 416	6 211	4 254	4 379	5 964	362	399	646
Mediációs ügyek	67	53	29	75	49	31	7	11	9
Közigazgatási és munkaügyi bíróság									
Közigazgatási per	866	963	245	736	1 003	482	277	237	-
Munkaügyi per	276	286	55	420	300	161	120	106	-
Közigazgatási nemperes	150	125	26	161	124	35	8	9	-
Munkaügyi nemperes	28	15	6	31	14	7	0	1	-
Bírószági végrehajtási ügyek	43	55	9	42	55	13	4	4	-
Törvényszék									
Fellebbezett ügyek									
Polgári per	389	308	256	436	360	282	132	80	54
Gazdasági per	64	37	16	67	47	21	15	5	0
Büntető per	295	286	223	339	292	249	114	108	82
Szabálysértési per	15	13	10	15	13	10	0	0	0
Közigazgatási per	0	0	0	2	0	0	0	0	0
Munkaügyi per	81	37	7	102	36	19	11	12	0
Polgári nemperes	686	684	710	761	678	709	40	46	47
Gazdasági nemperes	20	17	4	18	17	5	2	2	1
Büntető nemperes	423	520	668	418	510	663	18	28	33
Közigazgatási nemperes	4	0	0	6	0	0	0	0	0
Munkaügyi nemperes	12	15	0	12	16	0	1	0	0
Egyéb ügyek ²	117	95	78	115	95	66	2	2	14
Elsőfokú ügyek									

Elsőfokú ügyek									
Polgári per	248	161	191	314	225	186	135	71	
Gazdasági per	39	41	53	53	40	39	17	18	
Közigazgatási per	0	0	1 814	0	0	1 319	0	0	
Munkaügyi per			321			219			
Büntető per	18	30	65	33	34	59	28	24	
Katonai tanácsok peres		0	0		0	0		0	
Polgári nemperes	2 204	2 204	1 080	2 195	2 158	1 122	47	93	
Gazdasági nemperes	0	0	0	0	0	0	0	0	
Közigazgatási nemperes	0	0	185	0	0	168	0	0	
Munkaügyi nemperes			19			18			
Büntető nemperes	56	112	160	53	110	160	3	5	
Katonai tanácsok nemperes		0	0		0	0		0	
Cégek ³	9 104	7 455	6 754	9 162	7 545	7 080	635	545	
Csőd- és felszámolási eljárások ⁴	332	282	241	352	321	307	338	302	
BV ügyek ⁵	1 729	1 992	1 858	1 717	1 947	1 999	257	301	
Törvényszéki végrehajtási ügyek	49	56	92	51	50	91	3	9	
Összesen:	38 768	36 785	38 952	40 251	37 213	38 758	6 036	5 610	5
Peres ügyek összesen:	9 765	9 520	10 164	11 059	9 952	9 806	3 506	3 074	3
Törvényszékek összesen ¹									
Az országosból részesedés aránya, százalékban	-	-	-	-	-	-	-	-	
Törvényszékek összesen peres									
A peres országosból részesedés aránya, százalékban	-	-	-	-	-	-	-	-	

Az adatok 2018-ban tartalmazták, 2019-ben és 2020-ban viszont nem tartalmazzák a lajstromozatlan ügyeket.

¹ Az OBH adja meg az országos adatokat az éves statisztikai adatok előállítása után

² Egyéb ügyek: a másodfokra érkezett elsőfokú ügyek - minden ügyszakban

³ Tartalmazza a Cg., Cgt., Kt., Vgk., Tpk. ügyeket

⁴ Tartalmazza az Fpk., Fpkh., Apk., Vpk., Vpkh., Tpk. és a Cspk., Cspkh. ügyeket

⁵ Számbavétel módja: BV minta második oldal: összesen

